

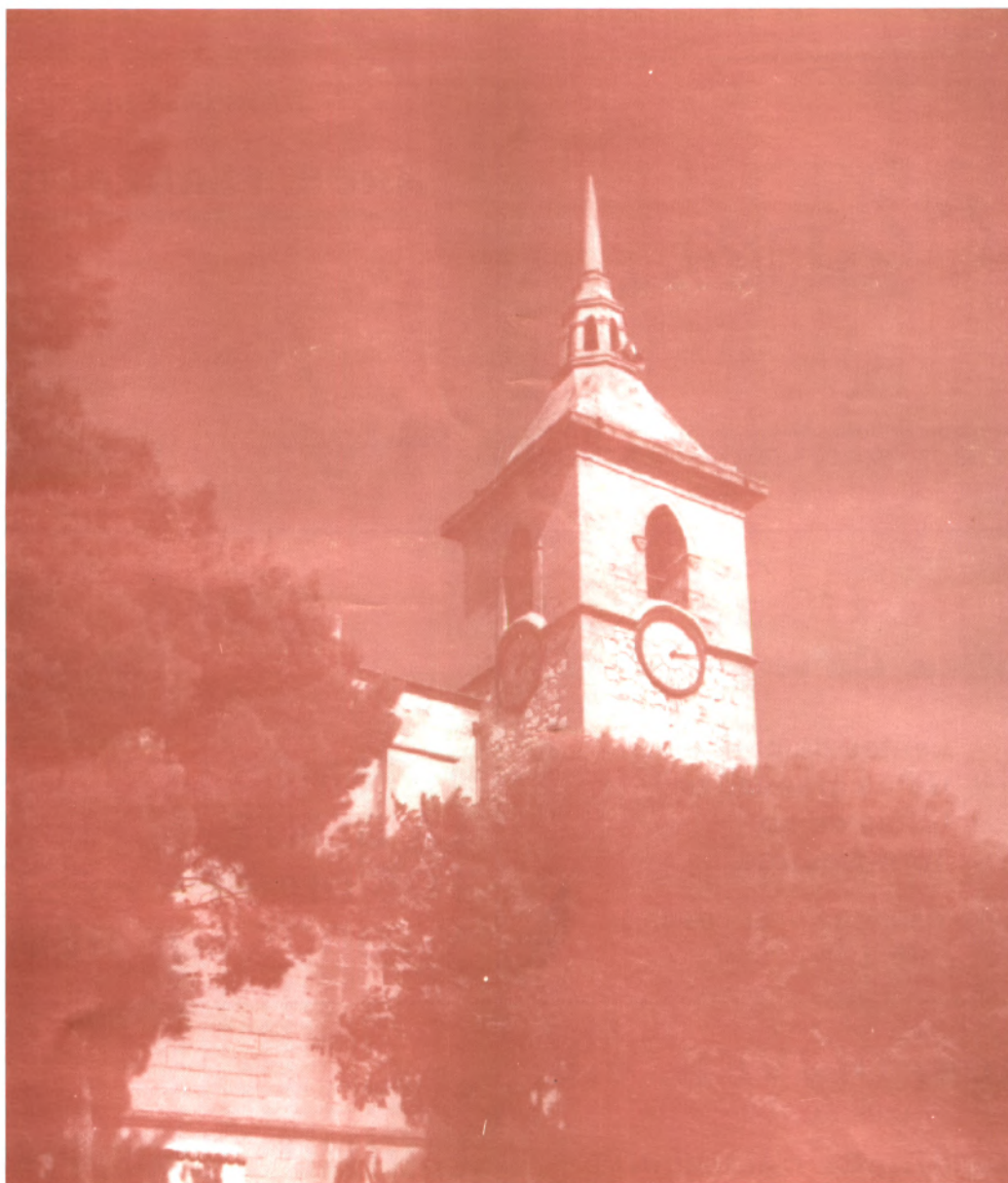

Santa Margalida

TRIMESTRAL - DESEMBRE 1991 - P.V.P 200Pts.

NÚMERO 12

**PREMSA
ORDINA**

L'Església Parroquial Necessita Ajuda

C/. Miguel Ordinas, s/n
Tel. 52 38 32   07450 Sta. Margalida

BAR ESTELRICH

Pl. Abaurador, 5 - Tel. 52 32 23

Ctra. Vieja de Buñola, 29
Tels. 75 68 35 - 36 - 37 - 38
07009 Palma de Mallorca

CARPINTERIA

HNOS. FERRER, C.B.

Escola, 8
Tel. 52 31 52
07450 Sta. Margarita

Optica Ca'n Picafort

- Lentes de contacto
- Gafas graduadas
- Gafas de sol
- Termómetros

Paseo Colón, 92 • Tel. 85 15 36
CA'N PICAFORT

**ESTAMOS CON
LA GENTE
LOS DIAS DE FIESTA,
Y TODOS LOS DEMAS.**

Hnos. OLIVER, c.b.

C.I.F. E-07.492440

CRISTALES Y ALUMINIOS

MAMPARAS BAÑO
PERSIANAS
BARANDILLAS
CELOSIAS

C/. Miquel Ordines, 37   07450 - SANTA MARGALIDA
Tel. Taller: 52 38 89   (Mallorca)
Tels. Part.: 50 53 42 - 52 38 24

Carpintería Mecánica

ESTELRICH Y HNOS. PERELLO

Miguel Ordinas, s/n. - Tel. 52 35 25   Sta. Margarita

Editorial

**Revista Santa
Margalida**

Número 12
Desembre 1991
(Trimestral)

Direcció i Administració:

Rafel Bordoy i Pomar

Redacció:

Antoni Màs
Antoni Ferrer
Joan Fornés
Joan Malondra
Joana Aina Fuster

Josep Gayà

Maria Fornés

Mateu Amorós

Mateu Ferrer

Xisco Font

Fotografia:

Rafel Bordoy

Disseny:

Monogràfic

Fundador:

Nicolau Pons

Imprimeix:

Gràfiques Salas, S.A.
Palma

Dipòsit Legal: 495-1989

Adressa:

C/ Xaloc s/n
Santa Margalida

LA REDACCIÓ D'AQUESTA REVISTA VOL MANIFESTAR QUE SOLS EXPRESSEN LA SEVA OPINIÓ L'EDITORIAL I ELS ARTICLES SIGNATS PER LA REDACCIÓ. ELS ALTRES SÓN RESPONSABILITAT DELS AUTORS QUE EXERCITEN EL DRET DE LA LLIBERTAT D'EXPRESIÓ MITJANSANT LA REVISTA.

Amb Esperances Noves

Al llarg dels onze números anteriors la revista Santa Margalida ha passat per distintes etapes i ha caminat, podríem dir que a botets o a empentes, de la mà de Nicolau Pons, amb la col.laboració de distintes persones que, si val dir ver, no s'havien pres massa seriosament l'empresa de fer una revista, al manco fins a les hores.

Ara es disposa la revista a donar una altra passa, a pegar un altre botet, que desitjariem la portàs cap a un assentament definitiu entre els lectors de Santa Margalida. I vol envestir l'aventura de la mà d'un reduït grup de gent jove, i d'alguns que no són tan joves, però que són ben conscients, crec que ja ho hem dit altres vegades, que el poble de Santa Margalida ha de tenir la seva revista perquè serveixi, si més no, de nexa d'unió entre la gent del poble i de testimoni de la vida margalidana, de cara a donar als que vendran darrera una visió dels esdeveniments que succeeixin a la nostra vila actual.

Circumstàncies d'una manca d'infraestructura i de la situació dels responsables de la revista així com les disponibilitats econòmiques, ens han aconsellat, de moment, sortir a llum quatre vegades a l'any en

coincidència amb les principals festes del nostre poble: Nadal i Cap d'Any, Fira d'Abril, Santa Margalida i La Beata. La nostra aspiració immediata seria poder sortir un pic cada dos mesos, però això els temps i la rebuda que tenguí la revista de part vostra ens ho hauran de dir.

Un capítol molt important per poder portar endavant la tasca, és la part econòmica que de moment pareix que s'ha solucionat amb la inestimable aportació dels anunciants, d'una ciqüentena llarga de subscriptors i d'una notable aportació de part de l'ajuntament, a tots els quals voldríem donar les gràcies en nom de l'equip de redacció, i del poble en general que és el que s'ha de veure representat a les pàgines de la publicació.

Pels que puguin ésser una mica malpensats, si de cas n'hi ha qualcun, voldríem deixar ben clar que la revista no empen un nou camí per afanys separatistes d'altres revistes germanes que fins aquí ens han ajudat a sobreviure. No fomentarem idò ni polèmiques ni enfrontaments, ans al contrari, des de la nostra independència volem lluitar en favor de la unió i de la concòrdia de tot el municipi i arrabassar de rel alguns brots de desunió que podrien fomentar algunes persones interessades.

Anem endavant començant aquest nou camí amb totes les il.lusions amb totes les esperances ben fermes, que el seny i la independència ens acompanyin i que el recolzament dels que ara teniu la revista en les mans ens serveixi de guiatge i d'estímul. Sabem que ens equivocarem qualche pic però confiam amb la vostra benevolència i amb la nostra voluntat de rectificar quan faci falta.

AUTOS RIERA - QUETGLAS, C.B.

Santa Margarita - Tel. 52 38 01

Ca'n Picafort - Tel. 85 01 80

CITROËN ZX

NACIDO CAMPEON

Atracción total.

 SUZUKI

VITARA

L'Ajuntament Informa

•En estos momentos la situación real del estado económico del Ayuntamiento es la siguiente:

Pendiente de cobro.....	442.657.737 Ptas.
Pendiente de pago.....	310.625.687 "
Facturas pendientes.....	118.540.606 "
Préstamos.....	460.467.028

La cantidad pendiente de cobro de 442.657.737 ptas. no es real ya que hay una cantidad de recibos que ya no se pueden cobrar.

Una de las causas del endeudamiento puede encontrarse en la ejecución del Plan de Embellecimiento de Can Picafort ya que aparte de cantidad aportada por el Ayto. , éste se tuvo que hacer cargo de las cantidades que se debían pagar en concepto de Contribuciones Especiales, ya que los recibos de las mismas no se realizaron en su momento por no disponer de los datos catastrales del año 1990. Esto unido a los gastos financieros suponen una carga difícil de soportar por nuestro ayuntamiento. Trataremos de sanear esta situación económica con el trabajo de todos los grupos políticos que deseen colaborar.

Mejoras previstas para el año próximo.

- Asfaltar entre quince y veinte kilómetros de nuestros caminos rurales.
- Acabar las fases III, IV-A y IV-B del proyecto de saneamiento de Santa Margalida.
- Empezar las obras de la Residencia de la Tercera Edad.
- Solucionar el problema de las aguas pluviales de S'Abeurador.
- Ampliación del Cementerio Municipal.
- Monumento a "Sa Processó" a ubicar en "Can Pep de Búger".
- Acabar las obras que empezó el pasado Consistorio: Polideportivo, Unidad Sanitaria y Comedor Social.
- Dotar de un local adecuado a la Escuela de Música en el Antiguo Ayuntamiento.
- Iniciar el Plan de Embellecimiento de la entrada de Son Serra.
- Dotación de teléfonos a Son Serra.
- Dotar a Son Serra de un edificio municipal y mejorar alumbrado público e infraestructura.
- Plan de Embellecimiento de Can Picafort: (C/ Jaimell, C/ Jaime III, C/ Residencia y Plaza Residencia, C/ Ran de Mar, C/ Costa y Llobera y alumbrado público casco antiguo).
- Construcción de una unidad polideportiva en Can Picafort.
- Mejorar la limpieza de la playa.
- Solucionar la problemática del torrente de Son Bauló.

La ampliación del cementerio se realizará sobre una superficie de mas de 5.000 m2, y supondrá un total de unas 211 nuevas sepulturas.

No está en estos momentos decidido cuanto costará a una familia conectar a la red de agua potable. Trataremos de que se sea la mínima cantidad posible y sin duda será inferior a las 20.000 Ptas.

Se habla de un comedor y no de bar para la Tercera Edad porque se ha modificado, de acuerdo con la Conselleria la finalidad de este local ya que creemos que Santa Margalida precisa de un Comedor Social para todo el municipio y que a la vez realice las funciones de bar y local para la Tercera Edad.

Biblioteca Municipal

Horari d'atenció al públic: de dilluns a divendres de les 19 a les 21 hores.

SECCIONS:

-General: Obres de consulta.

-Infantil i juvenil: Contes - Aventures - Rondalles.

-Literatura: Catalana, Castellana, traduccions. (novela, poesia, teatre, ciència-ficció.

Filosofia, Teologia, Ciències Socials, Ciències Pures, exactes i naturals; Ciències aplicades; Medicina i Tècnica, Art, Arquitectura, Música i Fotografia; jocs, esports, Geografia, Història Biografies.

Publicacions periòdiques: revistes i diaris,

Serveis i activitats:

-Sala de lectura i consulta: disposa de 18 punts de lectura, la consulta de les obres del fons general s'ha de realitzar dins la sala, estan excloses de préstec.

-Servei de préstec: és possible endur-se'n un màxim de dos llibres, per un període que excedeixi de 15 dies.

-Hora del Conte: Cada setmana, els divendres a les 17'30 hores es conten contes als més petits, per fomentar el gust per la lectura i pels llibres, de forma que ja es familiaritzin amb el llenguatge literari.

Oficina: C/. Juan Monjo March, 31
Exposición: Passeig d'es Pouàs, 19
Tel. 52 33 33 - 07450 - Sta. Margalida

CIAL. HNOS. ALOMAR, S.A.

COMERCIAL HNOS. ALOMAR, S.A.

SERVICIO OFICIAL FORD

- INSTALACIONES SANITARIAS,
ELECTRICAS Y GAS.
- VENTA DE ELECTRODOMESTICOS
- REPARACION Y VENTA DE CICLOMOTORES
Y MOTOCICLETAS

C/. Miguel Ordinas, 35
Tel. Taller 52 33 77
Tel. Oficina 52 33 33
07450 Sta. Margalida

Aix Discorregueren les festes.

Aquest petit comentari d'alguns actes de les festes no preten donar mal gust de boca. Si de cas, el que es preten és que el grup organitzador de les festes (si realment n'hi ha) pugui millorar l'organització dels actes per a l'any que ve.

Per començar dir que tenim una quantitat d'actes festius al mateix temps, això contribueix adeslluir-los per manca de participació-la gent no pot esser a dos llocs al mateix temps i després es queixen de que la gent no participa.

Llavors, al meu entendre, un dels desbarats més grossos ha estat programar el pregó dos o tres dies després de que les festes haguessin començat. Dic això perquè fa molts d'anys que el pregó es feia el diumenge abans de la Beata i, per a mi, si qualche concejal no hi podia esser aquell dia, com ha passat enguany, no hi fa gens de falta.

Convendria tenir esment a la tria de millors pregoners, o triar-los amb temps a bastament per redactar el pregó. Aiximateix don la enhorabona sal pregoner, que tot i la premura del temps que tengué per preparar-lo, aconseguí una alocució interessant i fluïda. A parer de qui escriu això, l'actuació de Maria del Mar Bonet que va seguir al pregó fou senzillement magnífica i colossal. L'esglèsia parroquial, amb un enllumenat especial per a la ocasió, esdevengué el marc perfecte per a l'actuació. L'execució dels temes, una selecció dels seus èxits, per part de Maria del Mar i els seus músics ens semblà perfecta. A tothom se li posà la pell de gallina amb temes com "La mort de na Margalida" o "Que vòlen aquesta gent". Sense cap casta de dubte, un dels encerts de les festes.

Anem però a parlar d'altres actes. Si ho recordau, la nit del pregó es va realitzar una nit de Rock a la Plaça de la Vila. A qui se

li pot passar pel cap programar un concert de Rock, amb grups illencs no massa coneguts, un dijous i a la Plaça? °Es a dir quan l'endemà és dia feiner, i sobre tot això: a la Plaça. Com si per paga no sabessim com és la gent de la Vila. Quin jove vilero o vilera es dedicarà a fer trui i bauxa, a pegar bots, quan té davant a son pare a sa mare, el padrí o el veïnat? El resultat: la Plaça buida, tret d'un parell de joves de la Vila i de Can Picafort que estaven empegueits que els grups haguessin de tocar tots sols.

I per més sortir malament, al programa de festes el nom del grup més conegut, "Murder in the Barn" apareixia escrit com "Murden" cosa que va acabar de despistar l'hipotètic auditori. A més, hem de dir que la publicitat fou nula, pentura perquè el concert era de franc i no s'hi podien guanyar doblers.

Quant a les festes del dissabte i del diumenge, van bé

perquè sempre van bé. Convendria encendre la "bombi-lla" de la imaginació i treure qualche cosa que no sigui com cada any.

I una petita nota: que els responsables d'amollar la traca final de les festes no frissin tant, que ja fa més de tres anys que no podem sentir els acudits d'En Xesc Fortesa.

D'altra banda, voldria proposar al grup organitzador, si em vòlen escoltar, que per a l'any que ve tenguem més en compte a la gent del terme, que amb els seus impostos paguen les festes i llavors les han de tornar a pagar a la taquilla. Les festes haurien de ser de franc per a la gent del municipi. I per acabar, dir que tot i tenir com acte central una processó coneguda com "la més típica de Mallorca" manca mallorquinisme a les nostres festes i sobra molt de figurí foraster.

J.M.

**SAL - PIMENTON
Y LEGUMBRES**

Productos MARTI

DE SES JOVADES, 28
D'EN MARCH, 30
TEL. 52 30 77 FAX 52 36 74

07450 - SANTA MARGALIDA
(MALLORCA)

Ala Vila Passen Coses...

En Voltacantons.

És ver que el poble que va vivint els dies un darrera l'altre veu passar coses que a vegades no tenen més transcendència ni importància que el fet mateix de que passin, però trobam que és bo deixar-ne constància perquè si més no acabarien per no esser ni tan sols un simple record. D'altres n'hi ha que tenen més pes, més consistència i fins i tot contrapassen l'àmbit de la nostra revista i mereixen l'honor

municipals i un refresc per a tot el poble, fören els actes més destacats de la diada.

També els Polícies Municipals celebraren la seva festa el dia 17 de Novembre, amb una missa a la parròquia amb assistència de les autoritats locals, un refresc per a tot el poble i diversos concursos esportius.

El dia de Tots els Sants, quan el record d'aquells que ens han

intervenir com a membre del Grup organitzador de la processó de la Beata i l'autor d'aquesta crònica. El tema era: "Festes Populars i Festes de la Beata". L'assistència de públic fou considerable però hi trobarem a faltar algunes persones significatives, sobretot tactant-se d'un tema al qual el poble de Santa Margalida és molt sensible.

Vàren tractar-se varis punts però la protagonista va esser la

d'ocupar un lloc en els diaris de fora poble. D'unes i de les altres, sense un ordre cronològic, en volem parlar:

FESTES

Passaren les Festes de la Beata però no volem parlar-ne en aquest racó ja que tendran un lloc més escaient a altres planes de la revista.

També la Guàrdia Civil va celebrar la seva festa, el dia 12 d'octubre, Dia de la Hispanidad i de la Mare de Déu del Carme. Una missa, amb prou assistència, a la que no hi faltaren les autoritats

deixat es fa m'es evident i més viu i el nostre bellíssim cementèri s'omple de flors per tot arreu, és també una festa prou important que serveix de reclam per als vileros que viven fora del poble.

I ja que parlam de festes, de festes també es va parlar l'altre vespre, dia 19 d'octubre, a la Casa de Cultura, en un acte convocat pel Grup Socialista de Santa Margalida, en el que hi varen intervenir, Mateu Cladera Matas, Josep Capó, periodista del "Diari de Mallorca", un representant del Grup Socialista Municipal, Bernat Rosselló que va

processó de la Beata, i al manco algunes conseqüències se'n poden treure del que se va parlar, com per exemple el fet que, segons els assistents, pareix que el poble no és partidari de que les autoritats vàgin a la processó vestides de pagés, sembla que l'experiència no va resultar massa positiva. Per altra banda també va semblar que els assistents no veien en massa bons ulls el fet de dur una carrossa i els dimonis a les festes de la Beata de Ciutat, "Si volen festa que la se facin ells" va esser un dels comentaris que se sentiren. Finalment, pareix

que va quedar bastant clar que el Grup Organitzador de la Processó no gaudeix de massa autonomia en la seva actuació. La resta fören apunts, idees, punts de vista, prou interessants, que valdria la pena discutir d'una manera més seriosa i en la presència dels responsables de la festa i, sobretot, de la process

AJUNTAMENT

"S'altre dia de pagés" un amic me va dir: "Aquest ajuntament nostro trob que fa poques coses, però al manco no se barallen". Crec que tots hi estam d'acord en que és molt positiu que no se barallin però l'ideal seria que a més d'això es fessin moltes coses. També podria esser que s'en fessin moltes i no n'estassim enterats.

Des de que va prendre possessorí el nou ajuntament, fa devers sis mesos, s'han celebrat varis plens, uns ordinaris i altres extraordinaris, si haguessim d'especificar cadescún dels punts de l'ordre del dia la cosa es faria molt llargaruda, per tant sols en resenyarem alguns que ens pareixin de més interés:

.-Nomenament del Judge de Pau, que va recaure en Bernat Estelrich, persona pròxima al P.P. i al partit del batle (U.I.M.). L'oposició havia

donat els seus vots a Miquel Calafat.

.-Es va contractar un conductor per a l'ambulància, degut a la malaltia de Toni Gayà.

.-Solicitar del M.E.C. la creació d'una aula de preescolar pel Col.legi de Can Picafort.

.-Ofertament al M.E.C. d'un solar per a la construcció d'un Centre d'Ensenyament Secundari.

.-Creació d'un Museu Municipal a Santa Margalida.

.-Aprovació del Pla Municipal de Serveis Socials.

.-Sol.licitar de la Conselleria de Turisme l'adquisició d'una màquina agradora.

.-Estudi i aprovació de les tarifes de suministrament d'aigua potable a Santa Margalida. 600 pessetes de cuota de servei i 40 pessetes el metre cúbic.

.-Petició a la Conselleria de Turisme del finançament del Pla d'Embelliment de Son Serra. Sobre aquest punt l'oposició va manifestar que no podia votar a favor ja que consideraven que a Son Serra hi havia necessitats més urgents que l'esmentat Pla.

.-Aprovació definitiva del projecte d'urbanització del Sector 7 de Can Picafort. També aquest punt va aixecar polèmica ja que l'oposició va fer força en la compensació sobre

aquest sector i en demanar la presència de l'Arquitecte Municipal quan s'hagin de tocar temes d'Urbanisme.

.-Es va informar sobre diversos temes: Senyalització semafòrica o mitjançant rotondes de la carretera Artà-Alcúdia al seu pas per Can Picafort. D'unes gestions amb el Ministeri de Defensa per a la conservació i restauració d'algunes instalacions en el nucli urbà de Can Picafort. De la senyalització gràfica dels monuments històrics del terme municipal. I d'un intent de conveni amb la Conselleria de Turisme, per a l'us comunitari dels terrenys que envolten la Residència de Can Picafort.

En un informe de la batlia es va informar sobre:

.-La situació econòmica del municipi, amb un deute d'uns 600 milions, per a la qual cosa s'impulsaria un Pla de Sanejament Econòmic, a portar a terme en quatre anys i que es basaria en un estricte control de les despeses públiques i en la captació d'imposts. El Batle va dir que s'informaria al públic quan es tenguin dades completes.

.-Millorament dels serveis al públic. Per a la qual cosa se cobriria el pati de l'actual edifici del ajuntament,

☞ on s'habilitarien oficines d'atenció al públic.

-Foment dels capítols, cultural, docent i esportiu amb subvencions -exigint contrapartides- elaboració d'un programa cultural anual, sempre tenint en compte les associacions, i el patrocini de concerts, conferències etc. Dotació d'infraestructures esportives i escoles d'esports.

En el ple celebrat el dia 14 de novembre també es varen aprovar varis punts interessants:

Un acord sobre l'adquisició d'uns terrenys propers al cementiri per a la seva ampliació que permetrà disposar d'unes 250 sepultures més.

La firma d'un conveni amb la Universitat de les Illes Balears, i un altre amb IBASAN sobre la construcció d'una depuradora d'aigües residuals.

El batle va informar que el deute del nostre ajuntament se situa en torn dels 890 milions de pessetes.

Molta gent del poble es demana de quina manera s'ha de pagar i si la gent que ens ha administrat té les mans foradades, o si els ajuntaments en general no miren prim a l'hora de gastar els doblers del poble.

ACTES INFORMATIUS

Amb relació a l'actuació municipal, el Grup Socialista de Santa Margalida va organitzar un acte informatiu a la Casa de Cultura. Aquí caldria senyalar que per ventura el poble agrairia altres actes informatius dels demés grups municipals que també ho varen prometre en els seus programes electorals.

Bé, segons va manifestar el portaveu del grup, l'acte s'organitzava sense ànim de polèmica i sols per acostar l'actuació municipal al poble.

Entre els punts que varen enjudiciar, parlaren de l'elecció de Batle, del consens entre els tretze concejals que no va ésser possible, de la seva absència de les presidències de comissions per acabar dient que l'ajuntament no camina com caldria, parlaren de favoritismes, de manca d'informació i de planificació i que no s'està creant una infraestructura administrativa.

Digueren que a l'ajuntament hi ha una sèrie de problemes, com és ara el cadastre, contractacions, depuradora, aigües brutes i aigües pluvials, infraestructura de Son Serra, recaptacions...

Es mostraren disconformes amb l'elecció del jutge de pau, parlaren de la candidatura presentada fora de termini. De la

contractació mitjançant concurs de la tercera fase de suministrament d'aigua potable -ells són partidaris de fer-la per subasta- i amb les obres que es fan a l'ajuntament que pensen que no ha de resoldre els problemes d'espai plantejats. També expressaren la seva disconformitat amb l'existència de dues administracions: una a Santa Margalida l'altra a Can Picafort, així com una separació de les missions dels concejals de Can Picafort i Santa Margalida. Així com que es destinassin 50 milions al capítol de festes.

De la Conselleria de Sanitat.

També a la Casa de Cultura va parlar Domingo Lluïl de la Conselleria de Sanitat sobre l'entrada en servei de l'edifici de la plaça, que sembla que es farà en varies fases; el primer que entrarà en funcionament serà la part destinada a unitat sanitària i en etapes successives la resta de serveis que comprén.

Un altre punt que va tractar el Senyor Lluïl va ésser el d'una Residència pels vells de Santa Margalida i que el nostre poble no podrà tenir-la, argumentant que les despeses per plaça són, actualment, d'unes 70.000 pessetes, i les pensions mitjanes actuals no cobreixen el cost. Hom no es pot explicar com han resolt aquest problema al proper poble de Muro, per no anar a cercar un exemple més enfora, cosa que sembla impossible pels vileros. ☐

CENTRO ASESORAMIENTO EMPRESARIAL

Les desea Felices Fiestas

José Trías, 13 - 1.º - Tel. 85 08 46 - 85 18 10 CAN PICAFORT

Foravila

Per Antoni Màs

És per demés. Sempre que toca parlar de foravila sembla com si ens provassim a veure quants de feixos de queixes i gemecs podem aficar dins el paper.

Ací ens toca parlar de com ha anat el foravila margalidà pas damunt la Beata, i la veritat, no hi ha cap bona nova. Primer de tot una d'àmbit mallorquí: No hi ha cap escorxador (matadero) a Mallorca homologat a la normativa de la Copmunitat Econòmica Europea. Això quan s'acosta perillosament el 92 i la supeditació a la normativa de la Comunitat. I que vol dir això? Idò que si no ajusten els nostres escorxadors a aquestes normes que no es podran matar animals a cap escorxador de Mallorca. És a dir, que aqueixa endemesa que duen idea d'etzibar-nos suposaria pràcticament la fi de la ramaderia

a Mallorca. Si no hi tenim un poc d'esment acabaran d'enviar a norris el bestiar, els pagesos, els mercaders i tota ànima que hi pasturi per devora. Que hi heu vist cap casta d'interés al respecte des de les institucions illenques o espanyoles? A on són les mesures? A on és el pla d'actuacions davant una situació que suposarà la fi de la ramaderia a Mallorca? D'ençà que va sortir al diari no hi ha ningú que hagi piulat. Que és que els politics només són pagesos de "socarrel" en venir les eleccions?

Després d'això i ja que hi som amb el bestiar, dir que, com sempre -i com fa vint anys d'altra banda- els porcells van a mil duros. Els mens, que havien pegat una devallada aborronadora, han muntat la mica, però tampoc no fa llargueses, i depén de la casta de bestiar. I dels bous, res de nou. Preus de baratura.

Com que mai no plou al gust de tothom, les saors no han estat massa ben rebudes pels pagesos que tenien porcs amollats per les tanques. Les plujes feren malbé les figues, que haguessin bastat per estona. D'altra banda i continuant amb el bestiar, d'ençà de la centralització dels menescals, encara no se sap molt bé com anirà això de les guies. Ni menescals ni pagesos ni mercaders n'han donat el net. Si de cas ja en parlarem en tornar.

I ara va d'ametles. Segons senten a dir, es poden comptar amb els dits de dues mans les famílies que enguany les hagin espolsat. Les causes? Les que sap tothom: Prtimer de tot, una anyada dolenta a més no poder, i llavors que els preus, que deien que havien anat tan bé per mor de la mala collita dels Estats Units, només han estat una mica millors que els dels anys passats.

*Les deseamos Felices Fiestas
y Próspero Año Nuevo*

ORQUESTA Y SHOW

CENA A LAS 20,30H - PLAZAS LIMITADAS

Informes y Reservas:

Tel. 52 37 11

**BARRA LIBRE
DESPUES DE LA CENA**

Gran Cena de NOCHEVIEJA

MENÚ

Aperitivos

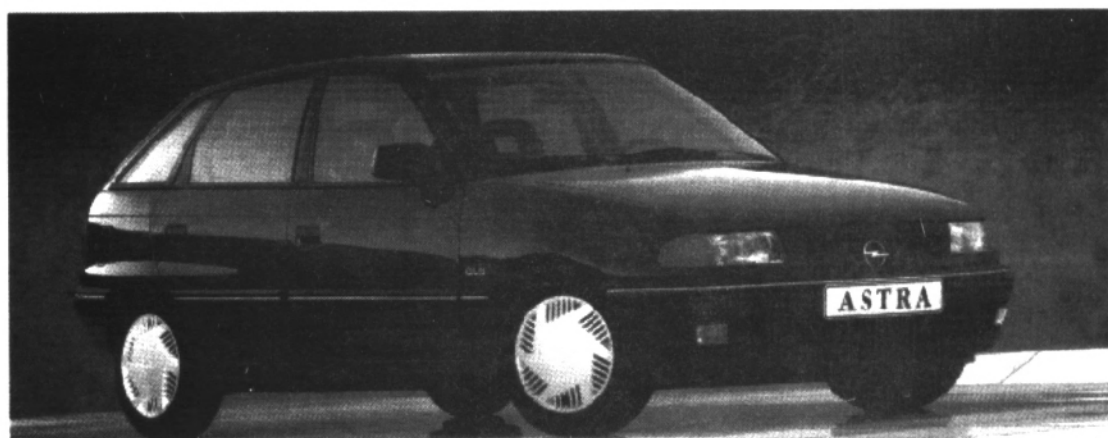
Crema de Cangrejos
Langosta Bellavista
Solomillo a la Cazadora
Creppes Suzette con Helado
Nueces California
Surtido Turrónes Navideños
café
Licores Selectos
Vinos Rioja (Campo Burgo)
Cava Codorniu
Gran Bolsa de Cotillón
Uvas de la Suerte

Ctra. Sta Margarita - Ca'n Picafort, Km. 2,5 - Tel. 52 37 11 - STA. MARGARITA

BODAS - BANQUETES - COMUNIONES - CONVENCIONES

motor la vila, s.l.

OPEL ASTRA.
UNA GENERACION POR DELANTE

SERVICIO OFICIAL

Les desea Felices Fiestas

Miguel Ordinas, s/n. - Tel. 52 39 04 - Santa Margarita

La Parròquia Necessita Ajuda.

Restauració del Temple i de la Rectoria.

Atots els pobles de Mallorca es destaca el temple, i també en molts d'ells la Casa Rectoral. A la nostra vila, d'una manera singular, l'espaiosa església guarnida d'expressives prenyes seculars; des d'unes taules gòtiques del segle XIV a un preuat retaule d'alabastre, també d'estil gòtic, construït fa relativament poc temps.

El pas dels anys, com en totes les coses, mosega els mobles i els immobles. Per això, per exigències religioses i culturals, sempre i per tot arreu es fan restauracions.

No hi seria de més un estudi per esbrinar perquè, des de fa unes dècades, no s'han realitzat obres destacables a la Parròquia o a la Rectoria, les quals han envellit tan greument que demanen remeis immediats.

La Parròquia, tant la part externa com la part interior necessita "ma de mestre": campanar, teulada, coberta de les capelles de la part del portal dels homes, descrostar l'interior, restaurar la capella de la Immaculada i reestructuració de l'enllumenat elèctric.

Encara no fa un segle que Santa Margarida es podia gloriar de tenir destacables casals: El Palau del Comte de Formiguera, les cases de Son Mulet i d'altres més senzilles però respectables

per la fidelitat a la típica construcció insular i que aleshores sols en queda un record llastimós.

És d'agrair als Rectors precedents que a més de considerar la Rectoria com a vivenda, fossin conscients dels seus valors culturals i del servei pastoral (seu dels obrers catòlics, despatx parroquial, lloc de reunió de diverses associacions i de catequès, etc.) i no es deixassin enlluernar per atractives ofertes per l'edifici que de fet no han faltat.

Urgeix actualment el canvi de la teulada, almenys d'una part, que ja fa molts d'anys que el seu estat és realment ruïnós.

A principis de l'any noranta la Parròquia va convocar diversos feligresos per tal d'informar-los i conèixer la seva opinió, a més de la dels tècnics i altres persones, sobre un tema tan delicat.

Entre les reunions mantingudes cal destacar la del dia 22 de desembre en la qual es va aprovar una comunicació al Bisbat en que l'opinió majoritària dels presents i "segurament d'una part important del poble margaridà" s'expressava referent a unes gestions de la Parròquia de Can Picafort i l'Ajuntament, en les quals s'implicava la Rectoria de la Vila. Al mateix temps

informaren de la necessitat d'emprendre una immediata restauració.

Des d'un principi el que suscriu va informar al batle, aleshores Jaume Alòs i fa poc temps a l'actual, Jaume Ribot, als quals he d'agrair la seva afetuosa acollida.

Una vegada conegut l'estudi dels tècnics, de les obres a realitzar, s'informarà a tot el poble.

Si els nostres avantpassats en temps menys propicis construïren i conservaren tan destacats edificis es ara deure nostre fer el que sigui possible per a la restauració del Temple i de la Rectoria que, a més de servir de vivenda al rector i al sevei del seu ministeri-relació permanent amb els feligresos- per molts diversos motius: oficina de tramitació d'expedients, acollida de necessitats de pas, casa pairal de la cultura on amb el temps s'hi han celebrat actes culturals (conferències, exposicions). Actualment s'hi organitza l'arxiu parroquial i en el futur podria dedicar-se una part a una millor conservació i exposició del legat pictòric-religiós i pels demés fins que puguin interessar, naturalment compatibles amb l'esperit de Crist.

Mateu Amorós

Rum-rums, Notícies i xafarderíes.

Tant si sembla mentida com no, en tres mesos, la cosa de xaferdejar no sabem que passa que està com esmorteïda. Ara que ja fa fred, aqueixa guarda de xafarders no sabia si havia de quedar empantanada covant cadascún al jaç o dedicar-se a espigolar un grapat de xafarderíes per a la revista. Perquè, dençà de les festes, dels "Inmaculate Fuls", festivals i demés berbes per l'estil, de coses s'en senten a dir ben poques. Però com que es tracta de complir, anem idò amb les xaferderíes que qualcuna es segur que en trobarem.

Hi ha gent que pensa que a la Vila a tot això d'"expos", "olimpiades", "quintos xentenarios" i demés berbes commemoratives per l'estil no hi podem quedar enderrera. Per això pensen que a Santa Margarida hauriem de commemorar el nostre "sentenario" particular: el de la processó de la Beata. Maldament no sapiguem ni ara com ara poguem saber si la processó es començà a fer el 1792, any de la beatificació de Sor Catarina Thomàs, la qüestió és donar-ho per cert i muntar al carro del 92. I contem que per mor d'això per a l'any que ve s'aprepren unes festes de pinyol vermell. Fins i tot diven que volen que les festes de la Beata siguin tot l'any i que el pregoner serà una gran figura de les nostres lletres. I llavors ens queixam si diven que els margalidans ho volen fer tot més gros que els altres.

-L'ajuntament, a iniciativa del PSOE, va aprovar la creació d'un museu municipal. Enhorabona per la decisió. Però ara queda saber de que l'omplirem a que el dedicarem, si serà un museu dedicat a una temàtica determinada o

si tindrà varies seccions, i si les té, si estaran juntes al mateix local o detseparades en diversos indrets o plantes. Tampoc es sap res d'aquí a on es farà. I és que és grossa la cosa. Abans de l'aprovació de l'ajuntament ben poca gent pensava en la creació del museu, però ara en només una miconeva de remor, tothom ja vol el museu per devers caseva. Els de l'Abeurador el voldrien a l'abeurador perquè diven que estaria a prop de totes les carreteres. Els de la plaça diven que hauria d'estar a la plaça, perquè és aquí a on és tot i els de la Creveta el volen a la Creveta perquè diven que a la Creveta no hi ha res. Mentre nosaltres ja anam de filicomisos queda el més important a fer: les gestions per a la seva creació, que és ben segur que no deu esser cosa d'un dia. I és que hem d'anar alerta a passar l'arada davant el bou i que llavors tot siguin bellumes.

-Els que sembla que no van de bellumes i fan molta de feina ferm, són els promotors de l'agrupament escolta de la Vila. Després d'acabar els cursets ja han muntat una exposició a l'escola vella, preparen xerrades informatives i les primeres excursions. Però com que la cosa pot acabar de dir bé i com que a la Vila tots patim del mateix, sembla que no hi ha manera de que es posin d'acord a l'hora de triar el nom de l'associació. Uns pensen que hauria de fer referència a la Beata i proposaven noms com "el gerricó". D'altres pensaven en el nostre foravila i proposaven noms com "flor d'ametler". D'altres en la nostra història i proposaven "Hiachat", l'antic nom de Santa Margarida, que, tot s'ha de dir, sembla més idòni per a un grup de "Rock" d'aqueis que només fan renou i sorden. Després pensaren en un nom d'un personatge de la Vila i ara sembla que pensen també en trobar un nom a partir d'una data commemorativa. De moment i que ho sàpiguem aqueis xafarders, encara no s'han posat d'acord. Ja veureu com acabaran per posar-li de nom "Agrupament Escolta de Santa Margarida". I si no ja en parlarem. Així

és que del nom n'hauem de donar noves en tornar. I als promotors d'aqueix agrupament, aqueixa guarda de xafarders vol aprofitar per dir-lis que no es prenguin malament aqueixa petita broma i que tirin endavant, que gent com ells, amb ganes de fer feina, és el que hem de menester a la Vila.

I tornem-hi amb les síquies de les aigües. El número passat un d'aqueix xafarders, el més feiner de tots, deia que per mor de les síquies la Vila s'omplia de pols durant els mesos d'estiu. Ara, a l'hivern i com que la Vila és un poble de capamuntades i capavallades, tot d'una que fa un poc d'aigua la grava i la terra de les síquies s'espargeix per tot el carrer i la síquia queda tota destapada. Això ocasiona les evidents molèsties als transeunts i als veïnats. Aqueixes, segons diven per l'ajuntament, es solucionaran en tornar-se asfaltar els carrers de bell nou. No sabem si en llegir vosaltres aqueixes pàgines el problema ja estarà solucionat. De moment i com exemple podem dir que els veïnats del carrer de Santa Catalina Thomàs, a la barriada de la Creveta, ens digueren que ja estan farts de que cada vegada que ploga la síquia es destapi i que s'hagi de tallar la circulació del carrer fins que no hi van les màquines a tornar-lo a tapar.

-Un dels articles d'aqueixa revista que més agrdà a la gent (qualcú ens llegeix, Miracle!) fou el de Pep Gayà sobre la neteja del campanar que feren en Blai Genovart i ell mateix. El que no va conyitar en Pep és que la Guàrdia Civil quan va veure gent pasturant per damunt el campanar, va comparéixer tota escapada perquè es pensaven si era un suïcida que es volia tirar. Naturalment la cosa es va aclarir aviat i pogueren continuar amb la neteja. N'hi ha que diven que fins i tot de l'Alqueria veien en Pep i en Blai damunt el campanar. Nosaltres no direm que que no sigui ver, però pentura féren una mica llarg O no? Com no sia amb "anteokos".

La Guarda De Xafarders

Margalidans

Rafel Bordoy entrevista a:

Felicià Fuster i Jaume

Entre els margalidans que destaquen per la seva activitat, portam avui a les pàgines de la revista a Felicià Fuster Jaume. No donarem a conèixer al nostre entrevistat per la seva activitat d'home d'empresa ja que la seva carrera professional es prou coneguda i molts són els èxits i els càrrecs importants que ha assolit. President de GESA, president d'ENDESA, president d'UNESA, millor empresari de les Balears el 1988; són alguns dels títols que l'avalen professionalment. Avui voldriem passar per damunt tot això i dirigir les preguntes al margalidà de naixement que per ventura molt pocs coneixem en aquesta vertent personal.

-Sabem que viatja quasi continuament. Que és el que sent quan torna a Mallorca i, sobre tot, a la Vila natal?

-*El retorn a Mallorca, des del meu actual centre de gravetat del treball, que no és altre que Madrid, (malgrat una certa freqüència de desplaçaments dintre i fora del país) em dóna equilibri i sossec, coherència i profunditat, dóna una lògica a la meua existència actual tant de treball com personal.*

El meu pas per Santa Margalida, té una altra dimensió molt més íntima i intensa: té que veure en les línies mestres de la meua vida, conreades en el si d'una família que fins a la meua adolescència va estar assolada a aquest poble, on ara hi reposen tots els meus familiars més propers. A Santa Margalida sols visit l'Església i el cementeri, com en una peculiar combinació d'alegria i tristor, de tendresa i angúnia de confiança i temor. En un altre lloc convers a vegades amb qualche vell amic, ja que feim el mateix camí cap a un destí comú.

-Vostè va néixer i va viure la seva infantesa a Santa Margalida. Podria explicar-nos, breument, els canvis més destacats que ha pogut observar en el poble?

-*No tenc a l'abast la necessària informació per donar una resposta raonada. Abans anàvem poc per la vila,*

i ara els diàlegs amb la gent, constitueixen una mostra poc representativa.

En tot cas, pens que ha sofert una evolució no massa diferent a la de la resta dels pobles mallorquins, en funció del canvi d'activitat de la població i pel canvi de costums que porta aparellat, així com del ritme de vida. En el Pregó de festes de la Beata vaig fer una síntesi del canvi com una pèrdua de pau interior, de tranquil·litat i de sossec; una major tendència a la miopia a curt termini.

Materialment, pot ser es visqui millor, però això em sembla menys rellevant perquè el nostre poble sempre va ésser un poble fort i auster. I això ho està perdent i per una altra part mal administra l'eufòria actual. No essent distint, el procés ha sigut més brusc i m'es intens que en altres pobles de l'illa.

-Segons el seu criteri quines poden ésser, actualment, les mancances més acusades a Santa Margalida?

-*Conseqüència del que he dit abans, poden ser: una menor formació familiar de la joventut, per una crisi de la pròpia cèl·lula familiar, un materialisme més accentuat, una major tendència al consumisme i menys trascendentalitat.*

En un altre ordre d'idees, un cert allunyament de les activitats agrícoles i una major presència en les industrials, especialment construcció i turisme i l'especulació que comporten i un apropament de la població a la mar, mitjançant la seva irrupció a Can Picafort, símbol del canvi. En aquest sentit la transformació duita a terme per el turisme i el nivell de vida han estat espectaculars.

Els nostres avant-passats convertien l'austeritat en riquesa, la gent d'avui converteix la riquesa en benestar i, si més no, en opulència innecessària.

-És conscient de que quan es va tancar "Sa Fàbrica de Can Feliciano" la Vila va

perdre un poc de la seva identitat, un bocí petit si vol però definidor, com altres coses que donaven caràcter al poble?

-*El paper que va desenvolupar la fàbrica que va*

**"Els nostres avantpassats
convertien l'austeritat en
riquesa, la gent d'avui
converteix la riquesa en
benestar"**

---

 construir el meu avi, es va convertir en l'emblema industrial de la Vila, si hagués tingut continuadors en el meu pare i en mi mateix, podria haver assolit un paper important en la indústria Balear. Quan jo vaig néixer ja tenia un component prou rellevant de vendes fora de l'illa i fins i tot fora d'Espanya.

El seu tancament fou la culminació d'un procés, lent però en certa forma esperat, i pens que quasi inevitable. Mon pare no tenia vocació d'empresa i jo me vaig sentir més vinculat amb la meua formació acadèmica i amb certa ànsia d'aventura pròpies dels meus anys; també l'exigència de provar la meua capacitat.

Com es pot veure la resposta constitueix la recerca d'una sèrie d'arguments per justificar-me en certa mesura, per tranquil·litzar la meua consciència.

No hi ha cosa que me causi més neguit que haver orientat les meves passes en desacord amb els meus antecessors. Pens que vaig fer el que vaig poder per tal de no faltar als meus deures de continuisme amb una trajectòria familiar. A més tenia una gran afició a allò que feiem; l'absència del pare en aquesta direcció va ésser per a mi decisiva; a ell li dec en gran mesura el sentit de responsabilitat en els estudis.

Malgrat haver iniciat una trajectòria professional no congruent amb aquella activitat, no la vaig abandonar practicament fins que tots els qui hi col·laboraven haguessin trobat un altre camí, però segueix fent-me mal el seu abandó com si es tractés de la mateixa mort.

Observi la quantitat d'idees que acudeixen a la ment quan me cita el tancament de la fàbrica, sense a penes haver respost a la seva pregunta; això, sens dubte, deu ésser una prova d'una preocupació mai no apagada.

Dit d'una altra manera, m'hagués agradat que la meua activitat personal hagués estat més vinculada al meu poble, que evidentment hagués contribuït a donar-li caràcter.

-El seu nom ha sonat en distintes ocasions com a ministrable, com a president de la comunitat autònoma; pareix no obstant que les seves mires no es dirigeixen al camp de la política. Que en pensa de la possibilitat, utòpica, d'ésser el batle de Santa Margalida, com ho foren el seu avi o el seu pare?

-Diu molt bé que les meves preferències no es troben en el món de la política, i això tal volta curiosament, per les experiències transferides pel meu pare i pel meu avi, plagades d'incomprensions, d'interpretacions torçudes, i possiblement d'alguns errors en el que fer públic.

Ambdós tenien un cert component de predisposició política, amb ingredients distints i mentalitat diferent, però en els dos casos amb una clara actitud de sevici. Alguna vegada ens serveix l'experiència viscuda pels demés. Ells pensaren en més d'una ocasió que no podien desfer-se d'aquella responsabilitat; per part meua reconec que la meua vida ha seguit un curs tan allunyat del poble, que podria incapacitar-me per sentir-ne el seu batec, així com caldria, per a qui s'imposa o accepta el paper de regidor.

Resumint, me veig -als meus anys i amb la meua trajectòria- més com una persona per ésser consultada que per emetre cap tipus d'autoritat. Aquesta alternativa me pareix més raonable, més viable i inclús més eficaç.

D'altres oportunitats polítiques que vostè ha esmentat, me'n alegra ben molt de no haver-ne tengut la més petita temptació, ni tan sols el dubte.

-També Can Picafort ocupa, sens dubte, un lloc destacat en els seus records d'infantesa i joventut. El seu avi era un enamorat de Can Picafort i pot dir-se que

va ésser un dels primers impulsors d'aquella contrada. Quan a l'any 1930 era el batle de Santa Margalida, segons resa en els llibres d'actes de l'ajuntament, a fi d'evitar els espectacles que tenien lloc durant la temporada de banys a Can Picafort, "que ataquen directament a la moral" fent ús de les facultats legals, anomena "alcalde de barrio de la expresada colonia" a D. Vicente Mandilego Roca. Que ens podria destacar d'aquell Can Picafort i de l'actual?

-Can Picafort és una parcel·la dels records de quasi tota la meua infància i primera adolescència. Aquests records han anat canviant de color i de sentit amb el temps, però no d'intensitat. Vaig ésser feliç allà amb els avis, pensant que així feia també feliços als meus pares.

"...m'haguera agradat que la meua activitat personal hagués estat més vinculada al meu poble..."

El meu estiu a Can Picafort era el resultat d'un pacte familiar en el que ells eren els subjectes i jo l'objecte.

Va influir en la meua vida aquest canvi anual de costums, possiblement va contribuir a formar el meu caràcter, va obrir la meua relació a companys d'altres indrets, me va fer assumir les primeres renúncies, fou un avançament d'una vida més real, una cosa semblant a un col·legi en vacances, però amb un enyorament constant dels meus pares.

El meu avi era un home exemplar, en els seus costums i amb les seves activitats, d'una voluntat ferrenya i molt despert, amb una certa inflexibilitat que ja de molt jove me causava sorpresa, encara que el seu afecte per la meua persona la feia més tolerable.

Deixant de parlar de mi per parlar de Can Picafort, o Son Bauló com li deiem aleshores, crec que la casa dels meus avis va ésser una de les primeres, després de l'actual convent que Dona Isabel Grau va donar a l'església i la casa d'En Picafort, del qual en sentia parlar al meu avi com d'una espècie de Robinson Crusoe. Un altre personatge era en "Perico Camissa" (Llambías) pescador de rai, persona senzilla, educada i amable; els Mandilego, emigrats des del Port d'Alcúdia, saga de pescadors i després fondistes; l'amo En Vicenç i els seus fills, tots ells bons amics, l'amo En Tià i el seu fill, en Joan de l'amo En Tià, que eren l'avi i el besavi dels March, propietaris de la finca que després ha constituït l'actual Can Picafort. Progressivament s'anaren apropant els estiuants de diversos pobles de l'interior, formant colònies bastant independents: "inqueros", "poblers", "petrers"...

La gent de Muro tenia la solució precedentària de l'actual "caravaning" acampant amb els carros a Capellans. Els industrials i professionals tenien l'estiu més llarg, els conradors compareixien després de les messes. Record que nosaltres havíem d'ésser a la Vila abans de vermar. En aquell temps ja hi havia un precursor de la societat actual: "En Trinquís", home de molts de doblers, casat amb una senyora molt bella i uns fills molt agradables i bons amics, tenia una casa luxosa amb un "embarcadero" per a les seves lanxes ràpides que trencaven el silenci matiner de la colònia, solcant les aigües tranquil·les de la badia abans d'entrar l'embarc.

Tampoc la memòria me permet omitir personatges tan singulars com "Es Patró Guiem"; era més vell que el meu avi i el seu company a la mar, i la "Patrona Martina". Vivien a la casa de Dona Bel, el futur convent de monges. No sabia explicar el tipus de connexió entre aquests caràcters, però me recorden en certa manera la millor "picaresca española", el temps era sempre "dolent" per tal de no sortir a la mar i la patrona tot ho curava amb "xicolate".

Pel que fa al meu avi, era un home probablement no massa atípic en el fons, però sí en la intensitat de les seves característiques. No era massa religiós però tenia uns fonaments de conducta de "protestant alemany" dur i rígid i poc comprensiu. Intransigent i bastant autoritari, per tant no ha de sorprendre la fàcil propensió a l'escàndol. Amb el que he dit tract de sobreposar-me al gran afecte i respecte que li vaig professar per la seva fidelitat als seus principis, encertats o equivocats. Era un eficaç mantenidor de la insinceritat d'aquella època, "sincerament".

-Que opina del pla d'embelliment que se du a terme a Can Picafort?

Supòs que és convenient per tal de mantenir una oferta competitiva des de la perspectiva turística. A més, me pareix just, ja que proporciona ingressos, exercir una certa reciprocitat. Vist des del Can Picafort de llavors, és un desbarat inadmissible que convergeix en centre de negoci i de consum una zona de l'illa que alguns vàrem conèixer verge, lloc d'encontrada amb un passat net i alié a embelliments innecessaris. La naturalesa és a penes millorable; si hom se'n serveix d'ella per a qualche cosa, hi instal·la activitats que no l'embelleixen si no que l'utilitzen.

-Durant un temps va ésser Vicepresident del Foment de Turisme, per tant el podem considerar entès en la matèria. Creu adequada la política turística de Can Picafort o es podria fer alguna cosa més a fi d'atreure un turisme de més qualitat?

No me consider un entès en el negoci turístic. No me sembla un negoci massa difícil, però el que jo hauria intentat des del Foment del Turisme és el compatibilitzar aquest negoci, o certes part d'aquest negoci, amb la preservació dels nostres valors naturals. Això no s'ha respectat i, pens, que avui té una difícil solució. Hem exercit una certa influència en el nostre entorn que no és fàcil ablanir. Som pessimista en aquest punt i no veig un

turisme de qualitat en el nostre terme

Nosaltres mateixos ens hem predestinat. A un període d'austeritat li ha seguit, precipitadament i incontroladament, un període de relaxació, de beneficis immediats. Ens hem venjat dels sacrificis dels nostres pares amb l'exigència d'un luxe no guanyat, no suat per nosaltres, i això ens ha fet caure en la trampa del jugador; de la pèrdua de sensibilitat i de la claretat de judici.

-Hi ha gent que diu que Mallorca porta camí de convertir-se, en un futur més o manco proper, en el lloc de vacances dels jubilats

d'Europa. Aleshores, i davant el perill de perdre la nostra identitat com a poble, que creu que es podria fer per preservar-la?

-No entenc massa bé la pregunta, o millor dit, no veig el risc que pareix que li preocupa. Els jubilats d'Europa no seran mai, en la meua manera de pensar, un perill per a la nostra identitat; ja tenen ells bastant problema en no perdre la seva. La pèrdua d'identitat ve de la nostra pròpia genealogia, d'una manca d'afirmació, d'un mimetisme estúpid, de resignar-nos a solucions no cercades, si no presuntament encontrades. De no saber el que som, com deia Costa i Llobera: "Siau qui sou"

-Què en pensa sobre un tema tan polèmic com és el de la llengua: Castellà, Català, Mallorquí... Quina és la seva opinió?

-Aquí m'agafa en un àrea de tremenda ignorància. Me vaig educar en una època en que això era irrellevant, i el meu pare pretenia que la llengua no constituís un entrebanc per a la meua formació. Aleshores jo tan sols percebia que no abastàvem el domini de l'idioma en el que ens veiem obligats a desenvolupar-nos.

Avui s'ha convertit en una legítima reevindicació cultural. El meu allunyament personal del tema i la meua

---

**"Som un poble que sembla no
tenir arrels, i és ben segur que
les tenim."**

---

manca de temps de resposta m'induirien a una contestació incorrecta. Desconec matisos importants de la qüestió.

Vaig aprendre durant vuit anys a l'Escola d'Enginyeria de Barcelona, a parlar el català d'allà; he llegit amb delectança la literatura mallorquina de Costa i Llobera, Alcover, Fortesa, Llompart... Crec que, com en tantes coses, el bon sentit i el seny ajuden. És un tema que per a mi no justifica encalenticar els ànims. Les actituds radicals, excluints, incomprensives i descalificadores me fan mal i pens que indueixen a confusió. Obriguem les portes a les llengües i aprenguem a conrear-les així com es mereixen però no en fassem de la qüestió un nou

 racisme.

-Les festes de la Beata són prou importants a Santa Margalida. Creu que estan estructurades d'una forma adequada, amb una processó de cada vegada més llarga, i unes atraccions de cada vegada més cares, o les donaria un altre tractament?

-Deduesc per la pregunta que vostè no hi està massa d'acord amb el contingut i el missatge de les festes, jo tampoc. Són, per dir-ho d'alguna manera, el presagi dels errors d'un poble que visqué en l'austeritat i no va saber trametre-la. Les festes són una cosa així com la evasió culpable o, pitjor encara, una manca de sensibilitat col·lectiva. No hauriem de tenir la prouja de voler fer les millors festes de Mallorca, amb els millors artistes o els programes més suntuosos, si no vivint-les i asumint-les i entendre-les,

deixar-nos guiar pel misatge que porten incorporat.

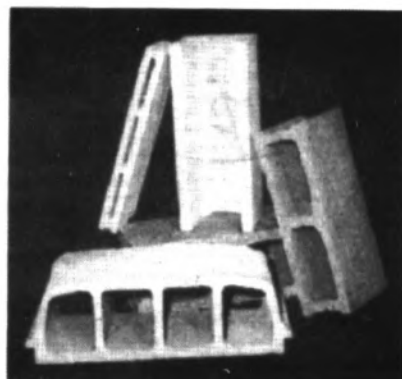
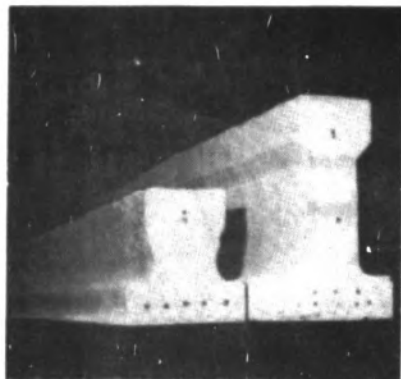
En conjunt no pens que la intenció sigui dolenta, però el diàgnòstic no pot ésser més advers. Som un poble que sembla no tenir arrels, i és ben segur que les té.

-Per acabar li volem deixar obertes les pàgines de la nostra revista per si vol afegir alguna cosa més a tot el que ens ha manifestat tan amablement. per la qual cosa li volem donar les gràcies.

-No he tengut massa oportunitats de dir tantes coses que me resultassin íntimes i que, en certa mesura, entenia que constituïen un deure amb mi mateix de trasmetre. Per tant, solament vull donar les gràcies per haver-me donat aquesta particular oportunitat i disculpar-me per la forma directa i un si és no és brusca de tractar les seves preguntes.

fastor S.A.

C/. Es Clavet, 10 - 07450 SANTA MARGARITA (Mallorca) - Teléfono 52 31 31

LES DESEA UNAS FELICES FIESTAS

GRANJA BAR CALAFAT

Plaça de la Vila, 8 Tel. 52 31 48 Sta. Margalida

SANTA MARGARITA

Pouás, 5

Tel. 52 30 23 - 52 30 24

BANCO CENTRAL

Es un servicio del Banco Central, en colaboración con el Grupo Vitalicio.

RECTIFICACIÓ

A vegades ens equivocam i per tan es fa necessari una rectificació com més aviat millor. Idò, com que rectificar és cosa de savis i, sobretot, de estricta justícia, així ho volem fer.

La persona que, un dia darrera l'altre, té esment de que el rellotge del campanar de l'església, que dóna les hores a la vila, camini fi i llatí; no és el nostre col.laborador, Mateu Ferrer, com ho vàrem manifestar a la revista anterior.

La persona que, un parell de vegades a la setmana puja i davalla l'escala del campanar, amb una constància i dedicació encomiables, per tal de posar oli, ajustar i tenir a punt el rellotge; és en Miquel Estelrich, el retratista. Per tant donem a cadascú allò que li pertoca i a la vegada que agraïm a en Miquel el seu esforç, demanam perdó per la nostra errada.

GESTORIA
Goya

Via Francia, 6 - Tel. 85 04 31 - Fax 85 03 44
07458 - CA'N PICAFORT

Plaça de la Vila, 36 E - Tel. 52 34 08 - Fax 52 38 04
07450 - SANTA MARGARITA

AGRUPAMENT ESCOLTA DE SANTA MARGALIDA

Som un grup de gent jove de Santa Margalida, monitors titulats, que en el present curs escolar hem posat en marxa un nou agrupament pertanyent al Moviment Escolta i Guiatge de Mallorca. Aquest moviment està destinat a l'educació dels nins i nines en el temps lliure. L'Escoltisme és una proposta d'educació activa, l'objectiu de la qual és ajudar als al.lots i al.lotes a convertir-se en homes i dones lliures, responsables, amos d'ells mateixos, oberts als altres i actius en la construcció de la societat.

Mitjançant la vida en petits grups, l'acció en contacte amb la naturalesa, el joc i l'adhesió lliure a una norma moral (lleï escolta), l'Escoltisme pretén:

- Una salut plena.
- Un caràcter equilibrat.
- La creativitat en contacte amb el món.
- Un sentit social basat en l'actitud de servei.
- Un sentit de Déu, amb els compromisos que se'n deriven.

L'agrupament escolta de Santa Margalida disposa d'un local cedit per l'ajuntament al carrer Alexandre Rosselló s/n (soterrani de la Casa de Cultura). Les activitats es realitzaran els dissabtes a partir de les 5 del capvespre.

Aggrupament Escolta de Santa Margalida

ES REVOLT DE NA MORANTA

Ctra. Santa Margarita - Ca'n Picafort

Tel. 52 34 32

NADAL

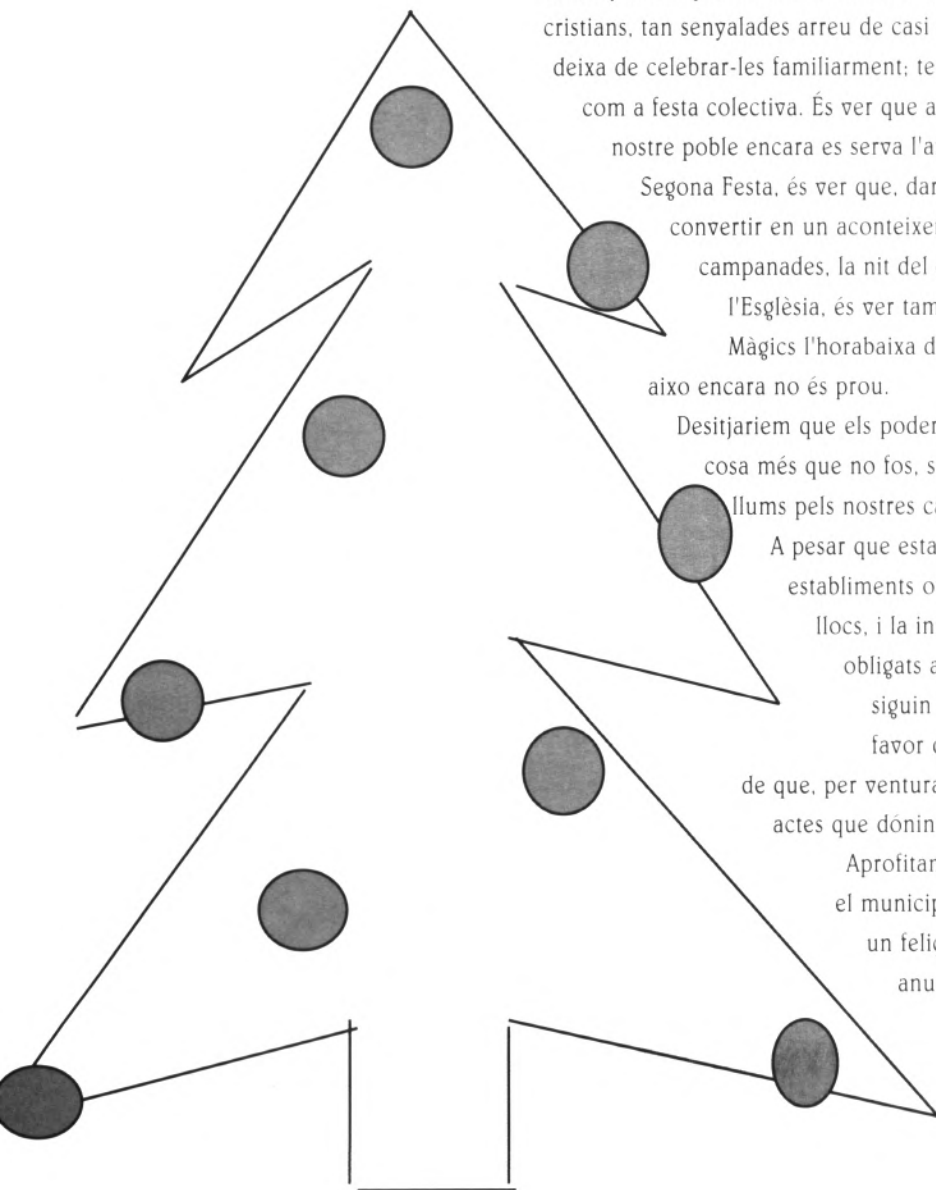
Sempre ens hem queixat de que unes festes tan significatives, tan entranyables, que tenen una incidència tan important sobre el món dels cristians, tan senyalades arreu de casi tot el món civilitzat i que casi ningú no deixa de celebrar-les familiarment; tinguin a la nostra vila un ressò tan escàs com a festa colectiva. És ver que anam a Matines, que, gràcies a Déu, en el nostre poble encara es serva l'antic costum de "plegar mans" el dia de la Segona Festa, és ver que, darrerament hi ha hagut un intent de convertir en un aconeixement festiu el toc de les dotze campanades, la nit del darrer dia de l'any, a la Plaça de l'Església, és ver també que es celebra l'arribada dels Reis Màgics l'horabaixa del dia 5 de gener, però trobam que tot això encara no és prou.

Desitjariem que els poders públic viletans organitzassin alguna cosa més que no fos, solament, penjar uns quants enfilalls de llums pels nostres carrers i prou.

A pesar que estam convençuts que en la lluita entre els establiments oferidors de festa de Can Picafort i altres llocs, i la inimaginació dels que pensam que estan obligats a oferir alguna cosa més al poble que no siguin les rutinàries, es decantarà sempre a favor dels primers; no perdem les esperances de que, per ventura, qualche dia ens puguin sorprendre amb actes que dónin rellevància a unes festes hivernenques.

Aprofitam aquest recó nadalenc per desitjar a tot el municipi de Santa Margalida unes Bones Festes i un felix Any Nou, principalment als nostres anunciants, subscriptors i col·laboradors.

EQUIP DE REDACCIÓ DE LA REVISTA
SANTA MARGALIDA

Gent Major

CONMEMORACIÓ AGRADOSA

Ll'Associació de la Tercera Edat, "Santa Margalida", va celebrar el dia 27 d'octubre el vuité aniversari de la seva fundació, entre altres actes, amb

una solemne Eucaristia oficiada per Mn. Antoni Rubí. Amb una participació nombrosa i vibrant encapçalada per el Batle, Jaume Ribot.

Després de la missa tengué lloc un bon dinar al restaurant de S'Alqueria,

amb més 400 comensals.

Amb l'encoratjadora aprovació dels responsables, vaig aprofitar per informar de les obres que urgeix realitzar a la Parròquia i a la Rectoria, després d'estudis pertinents, amb la confiança de la generosa col.laboració de tots i també dels majors.

El Sr. Batle no sols va acollir esplèndidament la convidada, sinó que a més va encoratjar per portar a terme les obres i va oferir d'inmediat els serveis tècnics de l'ajuntament.

La Consellera de Serveis Socials del Consell Insular, Joana Vidal, i el president provincial de les associacions de la Tercera Edat D. Rafel Socies, expressaren la seva opinió de que tothom havia d'ajudar.

Enhorabona als organitzadors i participants a la festa i vull donar les més expressives gràcies per l'acollida que varen tenir tots de la idea de la conservació del patrimoni religiós i cultural.

RESUM DE LES ACTIVITATS DE L'ASSOCIACIÓ DE LA TERCERA EDAT 'HERO' DURANT L'ANY 1991

17 de Gener.- Gran torrada i carrossa de Sant Antoni

27 de Gener.-Excursió al "Dorado" i Palma.

7 de Febrer.-Dijous jarder, sopar de porcella i ball de desfressats.

12 de Febrer.- Vacances Insero a Torremolinos.

13 de Març.-Matances i Autosafari.

4 d'Abril.-Excursió a la Vall d'En March i a Sant Salvador.

6 d'Abril.- Funció de teatre a càrrec del Grup "Aules de la III Edat d'Inca.

7 d'Abril.-Gran diada aniversari de l'Associació.

11 d'Abril.-Excursió a la Vall d'En March i Cales de Mallorca.

13 d'Abril.-Inauguració de l'exposició de brodats i punt mallorquí.

1 de Maig.- Trobada i paelles als Fenicis de Son Real.

8 de Maig.-Excursió a Sineu i Lloret amb dinar en el restaurant Es Pou.

25 de Maig.- Ofrena floral a la Verge de Lluch.

1 de Juliol.-Simó Pere Barceló Vadell, senador per Mallorca ens convida per rebre-nos en el Senat a Madrid.

17 d'Agost.- Dinar a Can Macià.

29 de Setembre.-Trobada de Clubs de la III Edat jubilats i pensionistes.

25 d'Octubre.- Excursió Cultural al Parlament, Agua-City i Museo Militar de San Carlos.

28 d'Octubre.-Acte de propaganda al Casal de Cultura.

23 de Novembre.-Excursió a la Comarca d'Alcúdia.

22 de Desembre.- Dinar Nadalenc a S'Alqueria de franc per a tots els socis.

25 de Setembre.- Viatge a Galícia i Portugal.

CONFERÈNCIES DURANT L'ANY

Mario Gestoso.- Subvencionada per la Fundació Kovacs.

Bartomeu Font i Obrador.-Subvencionada per la Conselleria de Cultura.

Antoni Marimón i Riutort.-Subvencionada per la Conselleria de Cultura.

Roman Pinya i Homs.- Subvencionada per la Conselleria de Cultura.

Andreu Pons i Fullana.-Subvencionada per la Conselleria de Cultura.

Jaume Mas.- Director de l'INSERSO.

Domingo Llull.- Dela Conselleria de Sanitat.

Pensem que amb aquestes activitats haurem satisfet a tothom, durant el present any ja que hem procurat que fossin variades. Esperam que l'any que ve en poguem realitzar tantes o més. La Junta Directiva vos saluda i destja salut i benestar per a tots.

La Junta Directiva

Cada Número Una Glosa

*Com cada any ve puntual
i sempre és ben arribada,
la festa més senyalada
que és la Festa de Nadal.
Tot un Déu ver i eternal
va néixer dins una cova,
per donar-nos una prova
del gran amor que mos té.
Prova d'amor és també
aquesta revista nova.*

**Es Glosador d'es Pou
d'Hero**

El Raco de la Poesia

VOL SENSE ALES, PONT ENDERROCAT

*L'estiu omplia d'esperances el meu cor. L'estiu havia d'esser
temporada de vol.*

*Ningú no escoltà la meva pregària ni el meu plor. Per a aquella
al.lota vaig perdre la meva vida. L'estiu havia d'esser temporada de sol.*

*Aquella al.lota tan bella com el primer raig de sol que, matiner,
começa encalentir les gotes de roçada. Aquella al.lota de mi no va voler
saber res. L'estiu fou temporada d'ombra fosca.*

*Quina vida més dolça la del poeta que no es preocupa de girar el
cap quan ha fet una poesia. Quina vida més trista, aquella on només hi
queda la vana esperança. Quin cor més buit, aquell que batega pel futur i
no té passat.*

*El meu cor amb el teu s'ha casat. Tu no ho saps, ni el renou no
sents. El reno del meu cor quan te veu passar; quan et veu passar agafada
de la mà d'aquell altre. Quan passes per l'altra banda del carrer i no et
retures, el meu cor a punt d'esclatar.*

*El meu cor encara no és buit d'esperança. El meu cor encara vol
volar.*

T.F.

picsa

**PRODUCTOS
INDUSTRIAS
CARBÓNICAS, S.A.**

Distribuidor Oficial de:

AGUA FONT DEL PI

Distribuidor Exclusivo de:

VINO ANTAÑO (TETRA-BRIK) - VINO PUENTE VIEJO

VINO DON AXEL

Especialidades en:

NARANJA - LIMÓN - PIÑA - COLA - GASEOSA

COL. LABORACIONES

Hablemos de la Banda de Musica de Santa Margalida

En primer lugar vaya mi agradecimiento a los pro motores que tuvieron a bien fundarla sin ánimo de "lucro".

Aclaro que, fueron "Políticos" y con dinero público quienes invirtieron la no poco importante cantidad, entre 5 y 6 millones de pesetas para la compra de los 49 instrumentos de percusión y viento, así como la colaboración de algunos padres que asimismo aportaron algunos instrumentos musicales.

También hay que agradecer la masiva y desinteresada colaboración de los padres en la compra de los uniformes de verano, iniciando de ésta forma la primera salida en la procesión de la Beata del año 1987, lo cual para todo el pueblo de Santa Margalida fue un verdadero acontecimiento.

A partir de este momento se puso en marcha el funcionamiento de la "Escuela Municipal de Música de Santa Margalida.

Esta **escuela** ha sido y es, hasta el momento, patrocinada por el Ayuntamiento. Así como 7 u 8 profesores con suficientes conocimientos solfísticos e instrumentísticos para la enseñanza. Al propio tiempo el Ayuntamiento costea al director de dicha Escuela y a la vez director de la Banda de Música, (el qual creo que vive

más en Santa Margalida que en Porreres, su ciudad natal, cosa que es de agradecer).

Siguiendo con el comentario, hemos de fijar nuestra atención en que si una escuela tiene un alumnado de unos 120 niños y niñas, estudiando solfeo e instrumento musical, completamente gratis y costeado por nuestro ayuntamiento, que es el pueblo, es de suponer que

con sus excelentes interpretaciones. Aclaro que esta enseñanza les costaria a los padres entre 150.000 y 200.000 pesetas por hijo, sólo de escuela, y no hablemos del instrumento que viene a costar unas 200.000 pesetas cada uno, por término medio.

Los resultados no hace falta reseñarlos, pero si mencionaria que en este año hemos obtenido el 3er. premio del Certámen de Música Nacional de Bandas de Capdepera, y no hablemos de la expectación que estamos creando por los distintos pueblos en los que hemos dado conciertos, aparte del nuestro.

esta escuela puede crear una banda de música. **Insisto**, esto es lo que actualmente tenemos. Por lo tanto estos niños a los que el pueblo les paga una carrera, que hoy en dia es considerada a un nivel comparativo al universitario, creo que lo menos que pueden aportar estos niños, hoy ya juvenes, es la gratuita participación en la Banda Municipal i deleitarnos

No me queda más remedio que aupar y enaltecer la constancia de los padres y sobretudo el total y desinteresado esfuerzo en estudiar, ensayar y repasar los exámenes finales de cada curso, de estos musiquitos que engrandecen culturalmente nuestra villa.

Y quiero concluir mi extenso comentario con unas consideraciones:

Si todo esto se ha conseguido siendo, perteneciendo, apoyados; unas veces más otras menos, con todas sus discrepancias, por el Exmo. Ayuntamiento de Santa Margarida que ha aportado anualmente una cantidad suficiente para cubrir todos los gastos que genera un grupo musical de esta envergadura, al cual actualmente mantiene y espero que seguirá manteniendo.

Llegados a este punto quiero preguntar: ¿Si los socios, 125. que al año aportan la cantidad de unas 500.000 ó 600.000 pesetas, en el futuro, separándonos de dicho Ayuntamiento, se podrá mantener este tinglado? Quiero hacer constar que en la actualidad se pagan más cuotas de 1.500 pesetas que de 5.000 y 10.000.

Agradeceré a los socios reflexionen y comenten lo expuesto.

POSTDATA: Yo digo, si hubiere mil socios y pagasen una cuota anual de 5.000 pesetas cada uno, ello totalizaría una cantidad de 5 millones de pesetas, ¿Es verdad? Entonces otro gallo cantaría, pero con la aportación de los socios, señores...

Otra cosa, ¿Encontraríamos tal número de socios? ¿Estarían dispuestos a pagar dicha cantidad? ¿Porqué entre tanto no nos quedamos donde estamos y esperamos la llegada de otro viento que sea más favorable que el actual?

Lo manifestado en este escrito no es oposición de ninguna clase, simplemente otro punto de vista.

Miguel Estelrich
Dalmau.

COLLABORACIONES

SANTA MARGARITA TAMBIEN TIENE UN IMPORTANTE ACONTECIMIENTO QUE CONMEMORAR EN 1992.

Hace 200 Años que se Celebra 'SA PROCESSÓ MÉS TÍPICA DE MALLORCA'.

Muchos son los acontecimientos que se van a celebrar en toda España en 1992. Un año mítico. Un año de celebraciones: Las Olimpiadas de Barcelona, la Expo de Sevilla, descubrimiento de América, etc. Será efectivamente un año de conmemoraciones. Pero resulta que, un pueblo pequeño de la isla de Mallorca, también tiene un importante acontecimiento que celebrar. Nada menos que, en 1992 hace 200 años que se celebra el primer domingo de septiembre la procesión de la Beata. Dos siglos de historia ininterrumpida piden una importante conmemoración.

Según todos los indicios la procesión de la Beata en Santa Margarita se celebra desde el mismo año de la beatificación de Santa Catalina Tomás que fue en 1792 por el Papa Pío VI y desde este año, de forma ininterrumpida, Santa Margarita ha sido y es fiel a su tradición.

Esa fidelidad y esa tradición es lo que deben celebrarse el año próximo. Por lo tanto el domingo deben iniciarse un año de conmemoraciones, recordando este singular acontecimiento, sumándose así a los restantes acontecimientos que se desarrollarán en toda España.

Es el Ayuntamiento quien debe tomar el mando y debe percatarse de ello. ¿Cosas para hacer?, muchas.

Si el año 1974 también fue un año clave para Santa Margarita ya que este año se inauguró el Monumento a la Beata que se encuentra en la plaza Mayor, con motivo de celebrarse el IV Centenario de la muerte de Santa Catalina Tomás; el año próximo con motivo de celebrarse el segundo centenario de la procesión de la Beata se podría, por ejemplo, hacer un monumento alegórico a esta procesión. Así se iría embelleciendo la villa con cosas muy suyas y de su historia.

Otra cosa por hacer sería un himno a Santa Margarita que tuviera como notas básicas Sor Tomasseta, este himno que pone la piel de gallina a todos los hijos de Santa Margarita cuando lo oyen. Santa Margarita, ahora que tiene una gran banda de música, podría inaugurar el año próximo su himno oficial.

Otros actos podrían estar relacionados con Valldemossa, pueblo natal de Catalina Tomás y realizar algunos actos de hermandad entre ambas villas muy unidas por el amor que sienten hacia la Beata.

¿Cosas por hacer?, muchas. Hay que tomar conciencia de ello y aunar esfuerzos, todos a una, para que 1992 sea para Santa Margarita un año histórico. Es un reto para el Ayuntamiento y para todo el pueblo. Pero 1992 no puede pasar desapercibido. El aniversario es histórico.

Mateo Cladera

Els Pensaments de l'Arbre Ferit.

(El Pi de Son Tovell)

Els Records s'han de Protegir.

Tradicions o Traicions.

Santa Margalida ha estat sempre un poble de tradicions, ha estat (com diria qualcú que tots coneixem) un poble mallorquí on tots tenim record dels nostres padrins i repadrins llaurant la terra. I, sempre, les tradicions més arrelades d'un poble s'han trasmès per mitjà de la llengua. Si es perd la llengua d'un poble, l'essència de totes les tradicions del poble.

Quan una persona de Santa Margalida deixa de xerrar la seva llengua, quan una persona de la vila deixa de xerrar el mallorquí, quan fa tot això podem dir que és com si hagués deixat d'anar a la processó de la Beata és com si hagués deixat de xerrar amb els veïns, és traïr les tradicions. El poble de Santa Margalida no ha perdut mai la seva identitat i tots els margalidans sabem que la nostra llengua és la mateixa que la

llengua dels catalans i dels valencians. Tots els margalidans sabem que si xerrem amb un català o amb un valencià ens entendrem. En canvi si xerrem amb un anglès en mallorquí, si no s'ha esforçat per estudiar el mallorquí no ens entendrà. No importa gens si li deim mallorquí o català o valencià; la qüestió és que ens entenem. Els capellans diuen que Déu va confondre les llengües a la torre de Babel. Si Déu va fer això, vol dir que hi havia una

família que xerrava amb la nostra llengua. El que passa és que la família ha crescut tanta que s'han confús un poc. Però la família d'on tots venim és la mateixa que la dels valencians i catalans. La llengua ha canviat un poc per la distància que ens separa. Però la llengua és la mateixa li posin el nom que li posin. No ens volgüem separar de la família. I alerta que a Mallorca hi ha molts d'anglesos que no vénen d'Anglaterra, A Mallorca hi ha molts d'anglesos que vénen de Madrid per endur-se'n els doblers i espanyar les tradicions. I tot hofan perquè els mallorquins els fan enveja. I també els fan enveja les altres persones que xerren com noltros: els catalans i els valencians. I els feim enveja perquè noltros tenim doblers perquè hem fet feina.

LIMPIEZAS URBANAS DE MALLORCA, S.A.

Les desea Felices Fiestas

Temps d'Església

DOMUND 91

Vivim en un món materialitzat, allà on només importen els doblers, la comoditat, la seguretat, el benestar personal. Ens hem acostumat a tenir-ho tot, a que no ens faltés res, a tenir totes les comoditats ... que, a poc a poc, ens hem anat oblidant de que a altres parts del món hi ha gent que no sap llegir ni escriure, que viu dins una caseta de canyes i fang, que mor cada dia per manca de menjar, que no té ni aigua ni electricitat que, amb poques paraules: no té res. Ens hem aturat mai a pensar que seria de nosaltres si ens hagués tocat de viure en aquestes condicions? Veure com els altres tenen de tot i només es preocupen d'ells i nosaltres allà sofrint, sense res.

L'Església sempre ha estat i està al costat de tots aquells als quals el món els ha girat l'esquena, als qui ha deixat apart, per ajudar-los a viure amb un poc de dignitat.

Per això dedica un dia a l'any a la campanya del DOMUND. Aquest dia tot el que es recapta als temples es dedica a les missions. La Parròquia de Santa Margarida va entregar 146.000 pessetes. També hi va haver una donació per part de mestres i alumnes de l'Escola.

Tant de bó l'any que ve superem aquesta quantitat, però no és necessari esperar un any per ajudar als altres. Tots podem ja començar, per exemple, prescindint d'allò que no ens és estrictament necessari i que podem passar igualment sense.

Escolanet

A la nostra Parròquia la celebració comunitària del baptisme és el primer diumenge de cada mes, i la preparació el darrer diumenge després de la missa vespertina.

"LES VEGEM SANTES I ALEGRES"

Amb aquestes paraules acabava Alexandre Ballester un bell i sucós article nadalenc.

Quan rebis aquesta revista, per tot arreu es sentiran villancets i un firmament artificial de mil colors il·luminarà la primera ciutat i els pobles illencs.

Arribaran atractives i "drogadores" ofertes per celebrar a "tuti pler" les festes.

Els arbres dels nostres boscos s'endinsarien en les coves més pregones per tal d'esquivar els "homicides ecològics.

Nadal no és substancialment això, el Nadal autèntic de Mallorca són les expressions de la Sibíl·la, del betlem, de les neules, de les coques bambes, i turrons; és la rememoració amb cànctics angelicals: "GLÒRIA A DÉU EN LES ALTURES..." el quasi bilenari naixement d'un minyonet...

"ros i blanquet, ros i blanquet
fill de la Verge Maria"

per expressar l'amor inconmensurable de Déu Pare tots els homes, amb el transcendent projecte de transformar el món mitjançant l'AMOR i la VERITAT amb totes les seves exigències:

- d'estimar eficientment i no odiar;
- de donar sense esperar res a canvi;
- de lluitar en vers de badocar;
- de sembrar bones llavors independentment de la fructificació;
- de cantar hymnes d'alegria i no llamentacions;
- de patir sense esperar consol;
- de no cercar publicitat, ans, passar desapercebut;
- d'esser solidari malgrat la insolidaritat present en institucions i persones;
- de parlar menys de marginació i evitar marginar;
- d'esser més amic de Jesús que de divagacions i montatges...

El naixement del Senyor ha de ser "com l'aua d'un nou dia" que d'interpel·lar la fe i l'esperança en Ell.

Obrir el cor, de bat a bat, a Jesús amb la Verge Maria i amaratats d'Ell, viure estimant el món i els altres, cantant nades al Salvador i als homes.

M.A. Rector

**Muebles
Payeras CB**

Muebles todos los estilos
Muebles a medida
Muebles cocina
Cortinajes - Tapicería
Alfombras - Lámparas

expert

ELECTRODOMESTICOS

Plaça de la Vila, 15
Teléfono 52 30 79 Fax 52 30 34
SANTA MARGARITA (Mallorca)

Via Suiza, 60 (Frente Gasolinera)
Teléfono 85 10 97
CA'N PICAFORT (Mallorca)

HONDA®

MAQUINARIA Y MOTONAUTICA

Demostración sin compromiso - Servicio post venta garantizado
La más amplia gama del mercado

JUAN SEGUI

Les desearé Felices Fiestas

C/ Miguel Ordinas, 26 - Tel. 52 32 21 - STA. MARGALIDA
C/ Colón, 42 - CA'N PICAFORT

BANCA MARCH

Passeig des Pouàs, 1
07450 SANTA MARGALIDA

Introducció a la Informàtica. 1

Salutacions als lectors de la revista; aquest nou espai que s'inclou a partir d'aquest número pretén ser només el que el seu encapçalament diu; amb ell pretenem fer una introducció als conceptes informàtics i una aproximació a aquest món tan vast i complex. Procurarem aconseguir-ho d'una manera entretinguda i divertida però sense perdre l'autenticitat del que s'exposi. I ja sense perdre m'es temps ens ficarem com a breu introducció en la història de la informàtica deixant pel proper número l'inici del que és l'objecte d'aquest espai.

Es pot dir que l'inici de la informàtica, molt primitiu això sí, el trobam cap allà l'any 3.000 a.c. amb l'aparició de l'**àbac**¹. Després ens hem de remetre a l'any 1614 per trobar un altre fet important, i és que aquest any el Sr. John Napier va introduir els **logaritmes** que permetien reduir les multiplicacions i divisions a sumes i restes.

A partir d'aquí, però, els fets es succeeixen vertiginosament: l'any 12650 Patidge inventa la **regla de càlcul** que permetia sumar i restar basant-se en els logaritmes de Napier. Fins aquí tot és o bé manual o a base de càlculs, anem ara a veure les calculadores mecàniques.

La primera màquina aritmètica mecànica que trobam és la del Sr. Blaise Pascal és la que rep el nom de **sumadora de Pascal**² o també **Pascaline**. Aquesta màquina, creada l'any 1642, va ser perfeccionada 3 anys més tard i se l'anomenà **màquina aritmètica** ja que a més de sumar restava. L'any 1671 Leibnitz crea la **màquina de multiplicar** que permetia realitzar aquesta operació mitjançant sumes progressives³. Ara ja només faltava per fer una màquina que a més pogués dividir; arribà el 1694 i se li digué la **màquina universal**.

Fins aquí totes aquestes màquines eren purament mecàniques i hem d'esperar a la figura de **Charles Babbage** (1791-1871) perquè arribàs la idea d'una màquina analítica universal programable. Per això Havia d'acceptar dades, emmagatzemar pro-

grames i fer càlculs per donar un resultat. Crea les targetes perforades per introduir dades; a aquesta màquina l'anomena **analytical engine** però no es podé construir per limitacions tècniques fins l'any 1875 per G. Schentz. Es pot dir que Babbage és el pare de la informàtica i el precursor dels ordinadors. Hi ha que destacar la figura de Lady Ada⁴ Lovelace, col.laboradora de Babbage i considerada la primera enginyera de programació.

Al darrer quart del segle XIX a U.S.A. es realitza un concurs per produir una màquina que comptàs els cens de l'estat. El va guanyar **Herman Hollerith** amb una tabuladora mecànica que constava de les següents parts: perforadora, verificadora, lectora-classificadora i una perforadora-calculadora que donava els resultats; va tenir èxit i ja es va usar en el cens de 1890. La màquina fou posteriorment comercialitzada per Thomas Watson mitjançant la C.T.R. (Computing Tabulation & Recording Company) que actualment és la I.B.M.

Inicis dels computadors electrònics.

Dins el nostre segle van sortir els computadors electrònics. El primer fou el **MARK I**; l'any 1944 Howard Dikein rep una beca de la casa I.B.M. per fabricar una màquina aritmètica i basant-se en les idees de Babbage crea el **MARK I** que no era electrònic sino electromagnètic i que tardava 0,2 segons en fer una suma, la seva comercialització fou impossible degut al seu cost molt elevat.

L'**ENIAC** fou el primer computa-

1. **Àbac**: Marc amb filferros paral.lels per on corren bolles. Usat per fer càlculs aritmètics: es d'origen oriental.

2. **Sumadora de Pascal**: Permetia fer sumes mitjançant el recompte de les dents d'un engranatge.

3. Aquesta màquina necessitava dos comptadors, un per fer les sumes i l'altre per controlar quan aturar-se.

4. **Lady Ada Lovelace**: D'ella en sorgí el llenguatge de programació ADA.

dor electronic, el van construir John Mauchly i J.P. Eckert l'any 1945. Era més ràpid (només 0,5 milisegons per suma) i enmagatzemava programes, encara que canviar de programa suposava canviar el circuit. Com a curiositat es pot dir que utilitzava 19.000 vàlvules (com les de les ràdios antigues) consumia 150 Kilowatts-hora i pesava, quasi res, 30 tones.

El 1945 Von Newman es planteja la possibilitat de no haver de canviar el circuit per a cada programa; així agafa la idea de que els programes s'haurien d'emmagatzemar com a dades i haurien de ser una seqüència de bifurcacions condicionals binàries⁵, a partir d'aquesta idea neix l'EDSAC.

A partir d'aquí els ordinadors comencen a comercialitzar-se i l'any 1951 es crea la companyia UNIVAC que es va formar a rel de la contrucció d'un ordinador del mateix nom.

La comercialització dona pas a una ràpida evolució dels ordinadors i els fets es compten per milers, però destacarem una sèrie de molt importants: invenció dels transistors a Bell Laboratories (1947), Texas Instruments crea el primer **circuit integrat** (1959), primera **calculadora integrada de butxaca** (1970), INTEL fabrica el primer **microprocesador** (1971).

5. Les decisions eren de tipus si o no, 1 ó 0, vertader o fals; només una entre dues.
6. Produïen un excés de calor que arribava a fondre les vàlvules i només podien funcionar 10 minuts.
7. Fortran: En anglès contracció de FORmule

Generacions d'ordinadors.

Anem a veure per acabar aquests entrans, molt esquemàticament, les diferents generacions d'ordinadors:

1ª GENERACIÓ (1945)	4ª GENERACIÓ (1975)
<ul style="list-style-type: none"> *Us de vàlvules electròniques *Circuits com els de ràdio i T.V. *Velocitat de procés = 10^{-3} segons. *No comercialitzats⁶ 	<ul style="list-style-type: none"> *Us dels xips. *Velocitat de procés 10^{-10} segons. *Apareixen els sistemes operatius. *Nous llenguatges: ADA. BASIC. PASCAL i LOGO. *Apareixen les impresores d'alta velocitat, teclats per entrar dades i pantalles per a rebre'ls. *Apareixen els llenguatges intel·ligents.
2ª GENERACIÓ (1958)	5ª GENERACIÓ (?)
<ul style="list-style-type: none"> *Us de transistors. *Velocitat de procés = 10^{-6} segons. *Memòria de ferreta i dispositius E/S. *primer llenguatge de programació: FORTRAN 9⁷. *Neix la informàtica com a ciència 	Encara no s'ha arribat a la cinquena generació però s'especula amb la possibilitat de que serà la dels ordinadors pensants.
3ª GENERACIÓ (1965)	
<ul style="list-style-type: none"> *Us de circuits integrats i microcircuits. *Velocitat de procés 10^{-9} segons. *Es comença a pensar en el multiusuari⁸. 	

Esper que amb aquesta presentació s'agui despertat la curiositat del lector per aquesta ciència que cada dia té més importància dins tots els camps de la vida moderna. Perquè vos faceu una idea de la seva importància i com a curiositat us mostraré un error de programació que va ocasionar que el Mariner I de USA no complís amb el que estava previst; l'instrucció a la màquina fou: DO 100 I= 1,10 quan hauria d'haver estat DO 100 I=1.100⁹.

Fins al proper número de la revista, i per cap suggerència, crítica, consulta... adreçau les vostres cartes a :

Revista SANTA MARGALIDA
INTRODUCCIÓ A LA INFORMATICA
Biblioteca Joan Mascaró i Fornés
07450 Santa Margalida

Locobit.

**ALMACENES
Galmés, s.a.**

DISTRIBUCION PAPELERIA
MATERIAL ESCOLAR Y ESCRITORIO
REGALO INFORMAL
ARTICULOS NAVIDAD Y CARNAVAL

Calle Miguel Ordinas, s/n
Teléfono 52 31 33 - Fax 52 36 18
07450 - SANTA MARGARITA (Mallorca)

Mobles ESCA S.A.

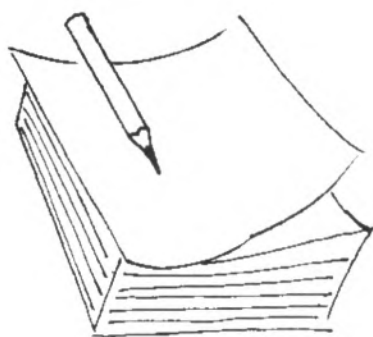
COMEDORES
DORMITORIOS
TRESILLOS
MUEBLES AUXILIARES
MUEBLES COCINA
MUEBLES A MEDIDA
FABRICACION PROPIA
CARPINTERIA EN GENERAL
STA. MARGARITA
(MALLORCA)

C/ M. ORDINAS, 31 - 33
TEL. 52 31 45

Un tros de paper sobre...

La Tolerància .

Antigament la gent no podia desferrar-se d'unes pautes dictades, bé pels poders públics, bé per la jerarquia de l'Església, bé per altres poders, en part opressors de la llibertat social perquè aquests poders no eren recolzats per una majoria del poble. Però avui, amb la dotzena d'anys de democràcia, no tenim perquè complir una ètica irracional que empresona l'ànima de les persones. Avui podem sortir al carrer i veure tot el ventall de formes d'entendre la vida, i podem escollir l'opció que més ens agradi. És així? si, aquesta és la veritat, però, com passa tan sovint, no és la veritat sencera. En els nostres temps les persones escullen una forma de viure i, tard o prest, tanquen les portes a totes les altres persones que no s'ajusten a la seva vida. Què ha passat? Senzillament que no som tan demòcrates com deim. Això dels lliberals és un somni. Aquesta intolerància que tenim, envers de desintegrar-la, l'hem amagada. Com a resultat ha sortit una societat hipòcrita, una societat que no gosa fer front a l'enemic nº 1 dels humans: la societat establerta tal com ho està ara. Si ens fixem amb la paraula societat veurem que és una derivació de la paraula soci, i un soci és una persona que participa, amb els mateixos drets i deures, dels bens (i dels mals) d'una empresa. El que passa és que a la gran empresa que és la terra només tenen drets i deures les majories, mentre que les

minories s'han de conformar amb els deures. Doncs, Això és una relació de socis? No, aquesta relació se pareix més a la que tenien els atenenys i els esclaus antigament. És cert que la llei protegeix a tothom per un igual, però els vertaders ministres de la llei, que som nosaltres, la societat majoritària, l'aplicam a la nostra manera i segons les nostres conviccions, sense aturar-nos a pensar que hem passat d'una ètica irracional a una ètica freda i errada, és a dir, hem "legalitzat socialment" allò que només practica la majoria, sense enrecordar-nos d'unes altres formes de vida no iguals a la nostra, però merixedores d'un respecte i una atenció per part nostra.

*S'al·lot d'es Pou de sa
Garriga.*

**VENTA ORDENADORES - IMPRESORAS
SUMINISTROS INFORMATICOS
CLASES DE INFORMATICA
CONTABILIDAD - DECLARACIONES**

Plaça S' Aberrador, 12
07450 - Santa Margarita
Tel. (971) 52 38 34
FAX (971) 52 39 80

Ponemos en conocimiento de nuestros lectores que este medio de comunicación tiene un carácter independiente, y no está ligado a ningún Organismo Oficial ni partido político en especial.

TELEVIDEO

VENTA DE ELECTRODOMESTICOS EN GENERAL

ELECTRONICA

C I D

DISTRIBUIDOR OFICIAL EN SANTA MARGARITA
C/. De Ses Jovades, 33 - Tel. 52 32 10

Ferreteria GARAU Drogueria

Ca'n Picafort

ISABEL GARAU, 27-b
tl. 85 05 24

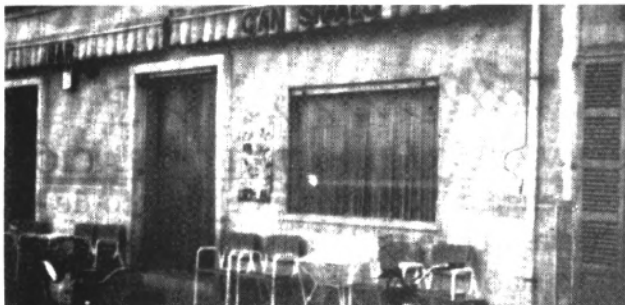
TITAN

Santa Margarita

S'ABEURADOR, 10
tl-fx 52 34 75

BAR CA'N SIGALO

Guillermo Femenías

C.M. Ordinas, 4 - Tel. 52 34 33 - Sta. MARGARITA

PINSAMA

Pinturas Santa Margarita, C.B.

- PINTURAS EN GENERAL
- GOTELET
- PICADO
- REVESTIMIENTOS
(Interiores y Fachadas)
- DECORACION DE INTERIORES
- LACADOS
- BARNIZADOS EN GENERAL

C/. Industria, 2
Tel. 52 30 52
Tel. Part. 52 37 86
SANTA MARGARITA

Deport Margalida`

Xisco Font.

Juvenil C.D. Margaritense (Segona Regional)

Després d'un mes i mig de començada la lliga 91-92, les coses no van d'allò millor per a l'equip margalidà que al començament d'aquesta edició era un ferm canddat a les primeres posicions de la taula de classificació.

L'equip està compost pels següents jugadors:

3 llubiners: Andreu Perelló, Xisco Perelló i Pere Torres.

1 sineuer: Pep Gelabert.

12 margalidans: Pep Morey i Ramón Torres (cadete) són els porters, la resta: Toni Ferragut, Mateu Ferrer, Mateu Perelló, Martí A. Torres, Joan Grimalt, Rafel Estelrich, Toni Gayà, Vicenç Font, Jaume Moncades i Esteva Llinàs; entrenats per Pep Capó.

Va començar la temporada el 15 de setembre, jugant contra el Campanet. Molta superioritat dels margalidans i un resultat guanyador de 3 a 1.

29 de setembre, partit jugat a Santa Margalida contra el Sant Llorenç del Cardassar que actualment és el segon classificat, un partit amb moltes alternatives i incidències , l'àrbit va expulsar

dos jugadors del Cardassar i tres del Margaritense. Partit de gran entrega per part dels margalidans en front d'un equip molt fort i a la fi victòria per 3 a 2.

El 6 d'octubre, partit jugat a Montuiri contra el primr classificat que encara no ha perdut cap partit. Es va jugar un partit de qualitat i emoció amb moltes ocasions per marcar de part dels dos equips. Victòria del Montuiri per 1 a 0.

El 13 d'octubre es reb la visita del Xilvar a s'Estanyol i l'equip margalidà que tal volta es creia superior va veure que les coses no fóren tan fàcils i empataren el partit 3 a 3.

El 20 d'octubre visita a Alaró, moltes possibilitats de marcar per part dels vileros que al final del partit descuraren la defensa i perderen per 2 a 1.

A continuació visita a Santanyí on es va jugar per part margalidana el pitjor partit de la temporada, un partit per oblidar-lo prest i mirar d'endregar la nau es va perdre per 4 a 1.

Aquest ha sigut el resum dels partis jugats fins aleshores. Eperan des d'ara que les coses vagin més bé i que l'equip vilero torni esser el d'abans i vagi pujant llocs a la classificació. Si voleu ajudar veniu a S'Estanyol a donar el vostre suport.

Pastor, S.A. - Penya

C.D. Margaritense (Cadets)

C.D. Margaritense (1ª Regional)

Evolució Socio-econòmica de Santa Margalida

El segle XVI (continuació)

Per Antoni Màs

L increment de població de la segona meitat del segle XVI corregué paral·lel a un gran augment de la producció cerealícola comú a altres termes que com Santa Margalida havien tingut fins a principi de segle densitats de població molt baixes.

L'increment, sobretot, a partir de la dècada dels 60, és fàcilment apreciable en el creixement del nucli urbà fins aleshores de molt reduïdes dimensions. Sovintejen els establiments de trasts de terra, de pertinències de possessions confrontats amb el nucli, com és ara, Son Rebassa.

També s'estableixen durant aqueixa època vàries possessions en enfiteusi (Els pagesos que compraven les parcel·les, a més de pagar les rendes dels senyors de les cavalleries havien de pagar quantitats en metàl·lic o espècie als establimentors). És el cas de Son Sant Martí de Castellet, del Senyor Miquel Joan de Santa Martí el 1574 i de Femenia de Ramón de Torrella. Les rendes que havien de pagar cada any els pagesos per aquests establiments eren molt altes, de vegades el 10% del valor estimat de la parcel·la, i suposaven una càrrega molt feixuga per els compradors. Al nostre parer, establits d'aquixes

característiques fóren possibles gràcies a l'elevada demanda de terra provocada per l'augment de la població.

Cal dir que per al cas de Son Sant Martí hem observat que els pagesos no han pogut anular encara aquests censals passats 90 anys de l'establiment. Els establimentors d'aqueixa manera asseguraven la percepció d'un montant fixe de rendes, tant en metàl·lic com en espècie, que havien d'esser portades al lloc que s'indicàs a la data estipulada a l'instrument de venda.

Aquest augment de la població produït un cop la majoria de pagesos havien perdut bona part de les seves terres, n'accentua l'empobriment en causar la fragmentació progressiva de les seves terres, normalment per les transmissions per herència. Això mateix també degué causar un increment de les persones sense terra i per tant de jornalers. Són freqüents les notícies de la manca de blat i de la pobresa de la majoria dels veïns del terme. N'hi havia prou amb un any de males collites per provocar situacions de carestia com la següent: "*lo poble i habitants de la dita vila i terme de Santa Margarita està amb gran necessitat per*

a mantenirse i passar llur vida com a tots és notori la carestia de la provisió (és a dir de queviures) i manteniment corporal per on tenen gran necessitat d'esser subvinguts".

Durant el segle XVI, i basant-se en una sentència de Ferràn el Catòlic, la universitat comença a exigir que els terratinents externs també pagassen talles (impostos) per les seves possessions situades a Santa Margalida. Tot i que ho aconseguí, la forma de contribució acordada, una quantitat fixa en moneda, a la llarga no afavorí gens a les arques municipals en despreciar-se el seu valor real per mor de la gran inflació de la segona meitat del segle.

Durant aqueixa època (1578) de la qual daten els primers cadastres a la Santa Margalida d'aleshores era evident el pes del règim senyorial, el predomini socio-econòmic de la noblesa i la intensa explotació que patien la majoria dels margalidans. Els senyors de les cavalleries (feus) entre d'altres drets s'apropriaven de la part de la collita dels pagesos que suposaven els delmes i tasques (aprox. el 15%) alhora que posseïen prop del 40% del valor del terme. L'aristocràcia ciutadana i externa i els margalidans

GIMNAS XALOC ESPORT

- FÍSIC-CULTURIS
- MUSCULACIÓ
- GIMNASIA DE MANTENIMENT
- AERÒBIC
- MASSATGE
- SAUNA
- ASSESSORAMENT FÍSIC
- PROGRAMES D'ENTRENYAMENT I DE
- AUGMENT DE LA FORÇA
- PREPARACIÓ PER A ALTRES ESPORTS

benestants en total un 11% dels posseïdors monopolitzaven el 74% de la valoració del terme. Els principals posseïdors externs eren:

-Pere Ramón Zaforteza que tenia les cavalleries de Santa Margarida i Hero, Castellet, Alcudiola i Maria; que comprenien el domini directe sobre una 400 quarterades de terra a on es concentraven la majoria de les petites parcel·les pageses i la majoria del nucli urbà. També tenia les possessions de Son Fortesa, del Rafal Roig, Deulosalv, el Pujol, Raboster, el Pujolet i Binicalvell i un gran casal a on hi havia la curia de la seva cavalleria.

-Joanot de Torrella, aquest posseïa la meitat per indivís de la Baronia dels Comptes d'Ampúries. A més tenia les possessions del Cau del Gat, Son Cerdà i la Caseta; a més de la gran possessió de la Teulada.

Un 95% de l'extensió del municipi estava constituït per possessions que suposaven el 65% del seu valor, on predominaven les terres primes el pinar i la garriga. Les possessions, la majoria posseïdes per l'aristocràcia ciutadana, solien ésser cedides en arrendament a curt termini. Això permetia al seus posseïdors actualitzar el montant de les rendes que n'extreien, a les fluctuacions dels preus. Cal suposar que la seva explotació devia dur-se a terme amb nombrosa mà d'obra jornalera. Mentre les restants 365 parcel·les situades a les terres bones del sudoest del terme, eren posseïdes la majoria per margalidans. Només suposaven el 3,7% del terme i devers el 15% del seu valor. Aqueixes parcel·les solien dedicar-se als conreus cerealístics i a la vinya. La majoria de terres conreades de les possessions també es devien dedicar a aquests usos. Pel que fa a la ramaderia era sobretot important a les

possessions a on es concentraven guardes de cabres i d'ovelles d'un gran nombre de caps. Els petits posseïdors pasturaven el seu bestiar per les terres bones, possiblement a les terres en guaret i a les comunes.

La comunitat margalidana dedicada fonamentalment a l'agricultura (96'55% dels actius) no constituïa un grup homogeni. D'una població de 2.000 persones, 330 posseïdors margalidans tenien el 52% del valor del terme. Els grups benestants (ma major) el 9% del total en posseïen prop del 29%. Mentre 201 posseïdors de bens (54% del Total) només en tenien el 7% el que els devia obligar a llogar-se per missatges o jornalers a les possessions o a intentar llogar trossos de terra o rotes de les possessions. Sabem també que part de les comunes eren cedides per la Universitat en forma de rotes, normalment per assegurar la subsistència dels jornalers atesa la situació d'intensa pressió demogràfica existent. A un consell de Santa Margarida del 1590 es proposa que precisament: "*per més conservació i avinent dels pobladors de la present universitat fonch determinat que sien establertes les terres comunes de la present universitat de Santa Margarita açò és lo estanyol i après del torrent amunt a tots los que en voldran*" especificant en el següent consell que "*dites rotes que sien establertes a cens de diners per encant amb la forma acostumada al més donant*".

Un grup a part que caldria considerar com a pagesos benestants i d'importància creixent era el dels arrendataris de les possessions. Els grans arrendataris eren els qui llogaven la mà d'obra assalariada i qui gestionaven l'explotació de les terres. Tot i això no sembla que aquests

aconseguissin en aqueixa època grans patrimonis en terres.

És també en aquests anys quan es comencen a documentar conflictes entre l'ajuntament o universitat de Santa Margarida i la família Zaforteza, avantpassats del Comte Mal, principal senyors del terme, senyors de les cavalleries de Santa Margarida, hero, Castellet, Alcudiola, Maria i Tanca i de nombroses possessions que havia comprat a margalidans a la segona meitat del segle XV aprofitant-se de l'endeutament dels seus posseïdors.

Els Zaforteza pretenien augmentar les rendes senyoriales que cobraven sobre les terres de les seves cavalleries i els seus poders jurisdiccionals. Això provocà nombrosos plets entre l'ajuntament i aquella família. D'exemple pot servir aquest consell (reunió) de l'ajuntament el 1580:

"Molt honorables senyors i saui consell no ignoren vosses sauiesses com de molt de temps ençà se tracta qüestió entre la present vila d'una part i de part altra lo magnífic Senyor Ramon Zaforteza i son curador acirca los delmes o tasques qui pren sobre les terres i possessions tingudes sots alou i jurisdicció de les seues cavalleries" ... "i s'incumbeix a defensar a la major part dels habitants de la present vila los agravis que els son fets acirca los delmes d'aquelles" decidint-se que "defensen i aporten dita causa així en lo real consell de la real audiència de Mallorques com encra en lo consell de S. C. y Real Magestat".

Aquests conflictes s'intensificaran durant el segle XVII sobretot en vida del famós Comte Mal i que com ja veurem en tornar tengueren efectes nefasts per a Santa Margarida.

*Les deseamos Felices Fiestas de Navidad y les
invitamos a conocer el nuevo*

PEUGEOT 106

  **PEUGEOT
TALBOT**

JOSE PERELLO GAYA

MIGUEL ORDINAS, S/N - TEL. 52 31 60 - FAX 52 37 14
07450 - SANTA MARGARITA

**A su servicio con todas nuestras
energías.**

